

Anna Fischerová Miloši Šebestovi/Martenovi

Vytvořil: Michal Topor IPSL

FISCHEROVÁ Anna

Č. inv. 180 - 271

22/4/33

PAMÄTNÍK NÄRODNÍHO
PÍSEMNICTVÍ
LA - SK - LEO ● PNP ●

Pozůstalost (fond):

Marten Miloš

Uložení:

Č. přír.: 117/75

Č. neg.:

FISCHEROVÁ Anna

Martenovi Miloši

71 dopisů, 3 pohlednice, 4 telegramy z let
1902 - 1912

13 dopisů, 1 pohlednice b.d.

162 ll, 11 obál.
obál. 29 ob.

Zpracoval:

Datum:

9. VI. 1902

Činý pane kolego,

mívám také rádyvaty psavosti a sdílnosti,
a intocivám pak, neohlásivši předem ni-
čeho. Přijde to samo sebou, jako parkas,
jenž nestápi odpozu. Slovo, je jome
pici toužil a virekli, to paraj koliva,
stop, - rda se mi - v Sakuntale. A bojim
se těch přizraků nerozených slov, nebo
slov, která nepospíšila vyplnit své místo,
toho jejich silného sobě-dokazování, že
přece mají schopnost existenci, že jejich
radosti se života, marno-li to tak
narvat, když vlastně zmyskala svůj
život a sama sebe přešla

Dosud nejsem uchvátna, ani krajinou, ani
mořem. Totiz, krajina, ta mě usklamala,
čekala jsem nic než chudé písčiny,
a nad nimi, nebo v konvenčních, subir-
ních, předních barvách, krajiny, která
ani nemůžu koketovat svými přibabry jako
jiné, že bývají volny za letní stádky,
že skrouplá, jako by oaharovala všedny
kdož něco chci, k nekrocinim Rivny,
k moři. Ale mě moře nenaladilo sborně,
nezbudilo dojem nekonečných dále s du-
sivou opojnou vůní smrticích melancholii,
a vzpřilo se mi jako - chaos. A ja
hledám chaos, hluboký, tmavý, k ně-
hor ani jediná ještě forma nepřetržila.
Něco, k čemu by bylo marno hnutí nové
itvaru, ale tak, aby nikdy nebyla pře-
rusena spojitost s amarfni materskou

hmotou, v ní proudu tajemné síly. Něco, před
čím bych musila naborně kohlknout a
stráct se při ponutí jeho velikosti, ano, dci
to uchvátni, jinné dovola mně stahnout
Mysterka k nepodmíněnému seobětování
se, k vlastní škole. Ano, teď to vidim, - vřeko
jsem spálila na její oltáři, ona, mně byla A
i Ω , - ale co je za Ω ? Vidim, mltý alý
vývoj byl převrácen, - vlastní mimo život
Negovala jsem jej v rákldních jeho for-
mách, - dítela jsem jinné, mimo muse
nutnosti, - ach vidim, že vlastní svou pod-
statou patřila jsem k Hinterwältler, - a
patřim ještě, - nevim. To bylo mi poslední
hornání. A myslim, že život má prá-
vo a moc stát se na těch, kdo jej za-
přeli a kdo věřili v jinné ještě světlo než
je jeho. Jáke to jinné bylo, nevim, - ale slo

V P

LA 117/75/00180

by předel
Vám
o tom
je. To
až
čikam
na tu
e mi
l vyko
ni, k
práci
lavat
f. Al
ypa a

to v záporném odporu proti všemu ničivému
mýmu představení. V jiných existencích
třikrát má duše, spížela se dálkami ci-
sich horizontů, - a neuvěřitelně rytmu
svého života, jenže - nevěřila, jina je
byl čínský vrátník, velmi, velmi bys-
třičilým. Tato elementární skepse - v ná-
zorech některých Moravů je nalézám, hlav-
ně u několika biskopů. - Nepřemohu laty,
ale instinkt osudu, to je co mi chybí. Až
na krátkou dobu, kdy jsem četla sken-
toční sekce - charakterisuje mě francouzská ba-
ženi: Je ne suis poirenoi. - Tu bádám, ale
já bez citové elevace, jsou mi rozmlu-
vou, ne modlitbou, co to znamená?

Zi odhalují své myšlenky bezohledně?
Admi. - myšlenky rozhrnou jako květiny,
je-li se vzdádná dost křehká, a nedíle jinde
ale kralovství, třeba jako by utrápeny, - ale po ní
Anstřední květiny.
Zastýně-li Vás ještě tento dopis a libo-li Vám
odpověď - má adresa: A. F. pr. ad. Frans
Tunau, Heringsdorf, Bülowstrasse V 2. Jsem v rade
Sprohram 4. Fischerová. 16. srpna 1900.

12. VII. 00

Pan Miloš Šebota,
přávník.

Pere' ~~Pragi~~
21. Augustinská ~~Karlova ul. č. 4.~~

radnorňaki asociace
[ta Synétheie)
of. Herure ve franc
LA 117/75/00181

LA 117/75/00181

pro krasoty
vymurcen a specifické
Tenergie smyslové
asociativní

zakon a jeho smyslu

Jako psychologický

základ symbolizmu

bystrení vnímání: Synésthézie

radnotmáti associatione

[za Synésthézie)
cf. Merure de France

LA 1 7 7 7 5 7 0 0 1 8 1

Zde,
iv
chost,
lad-
vij-
ll.
ně,
tic-
m
skij
dov-
von
- vpo-
vov-
to
pre
ala

Pan

Miloslav Šebesta,
Právník.

Brünn

21. Augustinská ulice

V Heringsdorfu 14. III. 1902.

Je více před mým odjezdem z Heringsdorfu, na cestu
která má teprve vyjít, mi představy a sny. Zde,
v málo duchu pobytu, jsem poznala mocný vliv
klimatu a krajiny, na duši, chápu tu plodnost
prostoduchost a dýšící povahy, také rovní, hlad-
ké, světlé jako písčiny, na břehu, bez vyvý-
šenin, - bez konfliktů. Život je také prostý, a
já na dlani porušen a otevřen, - vlastně,
nebylo, co by se řeklo. Vše je proza, praktic-
nost, - máre je zde jen proto, aby po něm
jedily malé plachtové lodi, s čeranskými
svými hosty, - pro Rabaru, pro řídilek, - a dost
de-li mi věnovat, hrou barid nebo svou
jednotvárnou a přec nemarnující písní, - nebo
mínka na ty lidi splošit vše. Ano, to je more
slanické, - také ne more tritoni, - či to
snad ani nide, kde na severu, - ale to more
nemá mytologie. A tu bydi také si přála
prošit. Či je vina u mně?

jesti me
larino Epi-
kdy pristi
tu nedje
se usmir
ami stast
y byste rad
neskonale
zde stape
lybyste chel
nunc slo
aryste bo
n indivi

řávisi od neopatrnosti, od slova, které očekáváte? Tedy od něčeho
co je mimo Vás. Všecko. Chápu význam toho, - a v pocitu
osudnosti momentu mi unikají případná slova.
Ale řekněte mi, můj drahý, drahý příteli, - ať mi
nic, neřekněte nic, - nevíte, jak, co jsem se chtěla
řít. A odpověď mi zastihne bez toho, Bůh ví, kdy.
Píšete tak sáhadně, pojmově, abstraktně, transscen-
dentně, - trochu konkrétnosti mi uvádilo. Sami
samí knihy, - centrum skoro mizí. A k tomu ta krize,
to divné vyjasňování, - tak podivně Vám, - natož mně.
A pak, to vaše hloupení v Chotkových sadech, o docela
nových perspektivách, je se Vám v posledních dnech
stevrily, - ať, to všechno šlo přeci mimo mne - A pak vaše
slova, která mě schválně zranila, - třeba zranila, věte,
myslím totiž tu charakteristiku mé osoby, „Jesus! Jesus!
Cylo mir Licht!“ bydl volala s Brandem. Prošla jsem -
přijímáním se, - pod dojmem vašeho románu, - krize
všech zúčastněných osob, opily se ve mne, jsou ve mne, -
pale však přišla taková hravá krize, čistě osobní, - ura-
žila jsem takout ještě nikdy. To bylo skutečné šílění, v kte-
ré mě chvillemi vchala. A ten stav mě mčoval po celou
poslední dobu, - dá se to shrnout málo slovy, ale bylo to straš-
né, --- Jedním slovem! Milosi, můj drahý příteli, - kdo je
s mi proslaviti -----

Anna Fischerová.

Drahy přáteli,
především, odpuste nekusnou formu, brání
chrátem, - chci Vám jen sdělit adresu,
~~Kopulace~~ ^{Christiana} Grand Hôtel, - do tam přijdem
někdy po pondělku, - do pondělí budem
v Stockholmu Grand Hôtel, - ale tam ne
kotrva máš zastihnout Váš list, lepe dle trm
3-4 dny. - Jsem v brozím zepokojí, - mi
myslenky oscillují kol Vášho, vanden
Jedine Slovo! Dostal jste mi, vč
rejší list? - Mám stál, zda máš být
dle Vašich intencí, - pouze divokem t
kde bych tak ráda aida. Mámim také
enigmaticky? - Ta krásná nejistota - Pseko
Cela existencí. Přemohu se dostat out, od
té věty, - mám otáčku v duši: Kola, me, vč
Mám jí? - Ci mne činite jen sdělení svých
nepokojí, - bez vstahu k činn? - dny život má
v této přítomnosti, - je v nedávné minulosti,
na podzim, nyní ráčt aze, - Ra me-li, uzavri
na, mne. Pěsim se tolik na Váš list! Na po
kracovní, na další impulsy! Zloste mi jen
krásné neústoty, ja me mci, drahy Milosi - A. F.

me
Epi-
furiš
ndrifi
usmír
stast
ste rád
skonal
stape
ste chtel
ce slo
jete bo
ndivi

= d
3 pp
mm
aus
8/3
pac

ny
un

V Kristianii 22. III. 1902

Drahý příteli,

piši monology, prozatím, jak jsem slíbila. Mě myslénky by mohly dělat voyage autour de ma chambre, - nejsouť daleko pro umarv schopna účastnit se exkurse s ostatní společností, - ale posílám je raději přes moře, k Vám. Snad zase brzy k oněm krajím něco uslyším.

Kristiania na mne působila velice těsnivým dojmem, je tak vázán, ponurá, alespon pod těžkými mraky se tak jevila, - ale ten rys je již zalázen v koloritu domů. Determinovala se mne vše takové jako by pod křivou dogmatu. A ve mne byla ještě máhá rozsvícená světlá nálada, kterou, - přes

psychickou námahou cest, jsem si uchovával se
Stokholmu s jeho rajmavou architekturou,
s jeho kolébavými mramory, s ta-
kovou zvláštní tichou, trochu nesmělou
gracií či soubornou rádností - já se to tře-
ko, reprodukovat, - a také evokace není leh-
ká. Okolí je samá stylizovaná krajina,
in natura, vše také sladké, se to přiso-
bí dojem skutečné libernessi. To slovo
se mi řádě stálo pro ten dojem kraj,
ač úplně nevystihuje, - ve všem jako by
bylo něco utajeného, hádankovitého. Stálo
by za to déle pobyt v Stokholmu, pře-
plivat bary, který má. Připadá mi: ně-
co známého, ale vše je intenzivnější - v pra-
ně své podobě, a při tom ten převal variací
pravého základu. Druším sama jen, co tím
mi tam na mysli, mám dojem ještě při-

liš splynulí a nad všim lehkou mlhu, skrze kterou
hledím ve vlastní nitro.

Myslím mnoho na individualismus a partu-
lismus, který přece obvi se projevuje v literatu-
ře Skandinávců. Bylo by zajímavé jej stopo-
vat v jeho kořeny, v přírodu, v společnost.
Oh, mít jen čas a klid! - A pak ještě něco
me silně nespokojuje: V čem vlastně spo-
čívá důvěrní aristokratismus, je to něco da-
ného a priori či dospívání k tomu vývoji.
Je v něm přece jemnost a síla, ale v kterém po-
měru? A jaká síla? - Je to snad to, co v
Rové noblesou? - Odpuště spletenosti těchto
otáček, - připadají a mycí in v rámci larmé
jsou neodbytní, - a taková konverzace s vlast-
ními myšlenkami se nedá přetnout, touhou
po rozřešení, nějaké definitivní formulaci.
A vlastně vidím, že mám nechtěný problém

Co je individualita? A zajímalo by mě velmi, kdybyste se mnou sdělil výsledky onoho intelektuálního procesu, o němž píšete.

Myslím také na několik prací, které, - hodně některé jisté, - mne bloudí hlavou. Ale nemám belidy k tvorbě. V jedné, - začíná-li Vás to, - je něco jako thodica šenski otázky, - jinde přechod antiky v středověk, vlastně uměny přechod na moderní duši demou. stroování, nicování její soudu. Zda se mi vůbec, se mně teprve uchází paraz. mím pro středověk, - pro část jeho umění, pro jeho předpoklady. Myslím, že jsem se jednou shodli, že nutno nastávat dualismus, - a já teď čím dále tím více připouštím větší diferenciální principy. Nebe jeden substituuat za druhý. Snad to budu uloci někdy formulovat přesněji.

Co dělá Vaše studie o Brerimovi? - Zají. jsou Vaše plány pro budoucnost? - Po udělení budu zase v Her. tam, prosím, addressujte svůj dopis. Alespoň tyden se tam ještě zadržím, - kam pak, vědi boží, ještě úplně passivní. Má to psychologický veliký vliv, - souvise s psychologické člověka, který nechtěl. Po plati ovšem jen pro tyto problémy. Na Váš list se moc, moc těším.

Anna Fischerová

Drahý páně,

navrátni přímo na Vaše vztahy s individualitě, které zdají se mi odskoovat řešení tohoto problému v souvislost vztahy s duchem doby. Tak alespoň si vykládám onen konkras na jedním esenciálním problemu piti, - je to snad totis Co otázka po smyslu života? Individualismus je to jisté markantní heslo naší doby, - ale mně se dosud nepodařilo mu dát pro sebe nějakou pozitivní formulaci, ač kase jasné cítím, že kolektivismus v jakékoli formě je mi nesnesitelný. Všecko parazování, - to je jako usmívání. Ale nějakých replatných vřosenných norem. Co je to ve mně, co se vřepřá, - nechtím

Pravdě to mně sami, bojí se profanace analýzou.
ale je to vytrvalá a negaci. Ta je pochopitelná
hrůza, v svém odporu proti masce, a nic má-
no varovat výrok Nietzsche: Sie haben etwas
warant sie stolz sind, was sie ausreicht für
den Zügelhüter, - das ist ihre Moral, ihre
Philosophie. - M, skutečně je k smíchu,
jak je massa perva a luda na to, ne-
selsakena poddybrustmi, a tím, rozumí se, schop
nější činn, t. j. práce a denní dilebiček. A jak
lelice vyslovuje své anafhemu nad všim
činn nerozumí, - nad všim, co nemá ap-
plausu všeobecně, - co je nehotové, tmač, tč
zari, smáhaní bolestmi duše a co při svém u-
stupu práce má ještě usměch pro její modly.
Ach, nemůžete, že tím snad odmítám všech soci-
álních povinností, - a že by pro mne altruismus
se všech formách byl odmítnut. Ale jen nálezt

svou basi! Znam také om, starý, a nikdy píše, - ab by
milkám se jim vši energii. Doufám, že u Vás
také jsou jen přechodnými. Tak pak by bylo mož
no porozumět umění, když všechny sympallutels
vstaly jsou přerušeny?
Ach umění! Stýská se mi zde po něm. Podlečím
tou myrou dudu krajiny, která je plodná, bezklu-
bin, že se nedoveda pokoušet o tmu suggestiv-
lektury. Tmu si sjeňávám tímle někdy a od-
dávám se myšlenkám. Zabarviji je náladami,
jž a dojmů Severu se mně utkaly. Jsou to
někdy detaily, docela sekundární, říbec u ka-
rakteristické, ale mně dralí. Na př. vzpomínka
na jeden gobelin, provedený jako nikrašený
si malba. Je na něm zobrazen mladá ble-
dy rytíř, přijíždící k rozlomenému kástanu.
Je za tím stromem rámeček a klášter, domov
či královský hrad, - nevím, - ale stesk podřimmo

lá a velikých dlanitých listů, jež úplně sešlouply.
Je paradoxní a dojímavý kontrast tohoto hlava-
tého vytržení v barvách s tichou konjunkturou
manci bílého sametového sedla a di-
stinguovanou ocelovou sedí rybníková brnění. A
ten výraz v jeho tváři, je to reflexe, stesk či
úlost nad něčím na nikdy straccijem, je to po-
hled v hrob...? -- Vzpomínám na to často -- Amo-
ra -- Před je znám jeho nálady, - ale jen umí-
li v blízkosti člověka, - nastoučím jeho pi-
si a je mi jako bydl musila plakat nebo
si aspirat nějakou staakou prostou melodii: ne
moderní, - docela bez chromatických škál
a lomených předchodů. bez mance citu, ale za
to s intenzitou citu. Tělně díl See, - takové
hlubiny, v nichž více vylýžá nitrou a hravě
v temné záhad-jednoduchou bolestí. - Je to impressi, snad
veselitelství, - ale vrazi se mi...
Doufám, že jsem Vás neodvedla svým dopisem
od věci, a nikdy Vás nemile theoreticky zá-
jem vyřadil a těším se na pokračování. Až do 7. ří-
jasi na Vaše odpověď miře stěnuout v H.; jak odjíždě-
k matce. Adresa: Schreiberhan-Weissbadthal, bei
H. Sidenaidler, Pruski Slesko. Je to někde v hraniční
s pordavem
A. Fischerová.

Unělečka skromně - nežly a
nemí zblížli a předsedá se něm
pokrytým podzemí, není ani
práce. Právě unělec má se srovná-
vím látkou a vyznání, ale je jistě
selvátat epí svo quoni a
mluvy o něm - femnot epistled a
slově, kterou vlastně
postichne per amolec sám,
vstaje byti
co uerwie
29. prosince 1884
Brombortichy

LA 17/75/00184

numerose, - novim, numerosa sem per
svých schopnosti v tomto ohledu, krajina je

17/75/00185

Schreibershan-Weissbadthal 12. III. 1902

Milý příteli,

jsm nyní Rase v docela jiném okolí než v kterém jsem trávil poslední týdny, - a taková změna ve vnějšku poruší vždy honosnější myšlenky, - totiž těch, které nejsou elementární, nýbrž chtějí se uchovat, pojit v systém a tvořit názor. Příkladá mně jako bych je musila vždy teprve hledat, pod navozeními nových dojmů Rase hledat sebe, to své receptivně já ... Píši snad příliš málo o tom, co mním o sebe nalším nového a zajímavého, - ale vedlo by to k deskripcím, snad i narovným minucióznosti, - nevím, nekoušela jsem ještě svých schopností v tomto ohledu, - krajina he

mne však tuhle ráčím mluvit, když jsem ji našel
sytila svým subjektivním životem.

Znáte renaissance nálad? Prožívám ji nyní
a je mi, jako by se tím spíš obětovala
mně odměřovalo opakování drahné části pro-
tějších let. Zapadám někdy v takové přímo po-
hádce narizání lidí i věcí, v napomínání
vstání, v bestarostné teple snění, --- pak zase
vše vystupuje tak artické, jasné, plastické, uvo-
něné. --- upídky přímo. --- a jindy, vše přijímá
intenzivně barvy i tóny, tu rošťáctví rozehřívou
cítovost romantiky - Je snad až příliš typické,
ně lícím, - ale divím se, odkud se bere ve
mně tato čistota a jednotnost, při vši ana-
lytičnosti.

Je vlastně tolik toho, co bych chtěl psát. Také
já bych snad měla něco říci, co by ujasnilo
hledobklady. --- Ale čím počít? Otázkou, pro mne
tím obtížnější, že nevím, v čem je tma. Píče:
mi knize Vám nejsou věci, - ac ovšem spolu-

pisobí u mne ještě jiné momenty, - znáte je, z dřívějších
stadií. Rozumím Vaši snahu po individualismu,
hledím a krásním, - chápu a respektuji přemost a
důslednost Vašeho dělení. Žáji tak rošťáctví, jaku-
sivním světlem.

A nenávidíte k peně? Měda se Vám snad tak
docela nemohu říci, říknu-li, je jí rozumím, - a
nenávidím její objektivnost, - ovšem, pokud zde
mohu být objektivní. Nebot tak úplně se jed-
ná odsoudit umělců a učecí.

Ujasňuje se mi celá řada distinkcí, docela
ných jinak, - ale uvědomuji si je třeba nyní.
Na př. umění, život. Veliká část svých nepoko-
jí měla právě příčinu v tom, že jsem neroz-
lišovala dost dobře obou sfer a zaměřovala, jako
tena jejich souvislosti, jejich zákony, - že jsem
přehléla dobře uvědomit, co to znamená: žiti.
A že možno zavádět svůj život dle myšlenky.
Rozhodovat Eden, bojovat za ni, - že je ~~plán~~
životem: hledat Pravdu, hledat rozřešení přiklad nad

jichž je tolik, tolik, --- všechno to, čím se nyní spí-
jím, - že bych skutečně někdy zvolala: Století
je radost o tobe ziti...

Nadá se Vám naivním mojí nadšením?

Abyste pomněte: nalít v sobě takové pramenné dře-
ní, energie, takové marnosti bolesti a bojů, --
nalít to pod mechanicky navazujícími vstra-
mi cizími prvky v duši. A číst tryskami
těch píidel, - palčivost uhlíků, muka nen-
spokojení, - a stále, stále řízení. A při tom
jště slyšet ten ~~divný~~ hlas křehkosti a
břemenných, vlastně ryzých nadání, kte-
rý myslí, že imponují, imponují-li vnitř
a myšlenku --

Jsem velice nespokojena, že tak jen dovedu
formulovat to co se mně sponuje jako v po-
lsonu. Ale snad v tom vyčítáte ten pravý
ton. - A to, co jsem dříve ještě chtěla psát
a k čemu jsem se již nedostala, snad na-
hradím přístě, až zase přijde na naši řada
v našem dialogu.

S pozdravem

A. Fischerová

M. u smrtelného bře
Sova.

S. Křesnice, nepoznáva,
Klouzání [II] o Strině

- Schmelz [II] o Strině

- V. ob. f. i. g. e. l. e. t.

- Salve Regina

De Profundis. / Oj, mluví

zavře oči, stře náhle

se vymístí: exlax

: Vidím -- Vidím

LA 17/75/00185

si. vlastně nevím ani, možno-li to zvat
křisi. Je to vlastně: o předních nikdy
nezij svým pravým duševním životem, poe

LA 17/75/00186

Schreibhan 26. VIII. 1902

Milý příteli,

po návratu z delšího výletu byla jsem velmi mi-
le uvítána Vaším listem. Zpráva o Vaší chorobě
me zarmoutila, - doufám však, že jste se zase
zotavil, - pokud to v létě ve městě vůbec je,
možno, - a že v přítomnosti Vás netrápí žádný
takový slý nepřítel.

Kdykoli Vám píš, vrahne se mně toho
tolik, tolik do pera, že nevím, co vybrat
z té směsi, již schází poradající přít-
cip. - Pravíte, že pracím intelektuální krí-
si. Vlastně nevím ani, možno-li to zvat
krísi. Je to polátní: o přednínáde nikdy
neříji svým pravým důserním životem, por

to vlastně jen doručky toho, co je tvořivá jindy jeho obsah. Snad to souvisí s tou pmi-
nou okoli, - s tím, že jsem mimo vše, co
svými nárazy evokuje ve mně život. Je to
vždy tichý, nerušený, skoro unavený
dialog mých myšlenek, který se arve
chvilou, - jeho předmětem jsou bolesti.
Vlastně dřívější bolesti, teď stály v něco,
co mámo analyzovat a zkoumat, k čemu
nechtíme jen předávkou potahat, k čemu
jsme naprosto nečitelní. Nikdy se lekám
své tvrdosti, - je to krásné, že vše tak
rychle kamem. A vracíme nám myšlen-
ka: snad u jiných jsou tyto kamene-
liny ještě tryskajícími prameny, - jsou
motivy činní, - jsou zdroji života. Snad
jiní sborníci kde já kritizují, - a v jich

duši sála nadšení -- Oh roem, vědomí, které se
zmocňuje všeho v své vládydřivosti, - a to by
přece nemělo být náhradou tepla --

Je to tragika rychlého vývoje, že nemůžu
ne uchovat v paměti jeho kontinuitu? -
A je to nutné, chceme-li v sobě vyhledat de-
vika pítken? Je to vlastně pocit, jít v kraji
nách, kde jistě před námi nebylo nikoho,
tvorit něco nového, na cestě, kde se mu-
síme orientovat sami. Přetvárá analogie, kte-
rá přece vede většinou, byt' nemědovně
a nepřísnaně, také řídila vili těch, kdo se
osvobodují, - smim-li soudit dle sebe. Je
v tom nutnost negace, vidim teď, - a negace
předchází mnohdy v apatii, která je desná in-
tensitou nředomobání. Nikdy mne zase při-
padá, že přou osobnost nředomobání čim mřad

kem ničeho, - že vše má svou cenu, svůj význam
samo o sobě, pro jiné, - ale pro mne ne ---
Ta hluboká šedá samota.

Ale nechci se podávat těmto starším. Protože
znam chvíle, kdy se mi náhle zdá, jako-
by se mi znovu svého života ukažoval o j-
něm světle, - když se mi docela zdá, že je to
missie, kterou mám vyplnit. Nevěřím v ni
jako v muknutí s hvězdy, - ale snad je to
hlas mého já, který propuká někdy při-
mo ditheambichy. - Jsou to řídké chvíle,
ale mám je sledovat až v své dětství...

Doufám, že zpráva od vás mě ještě
dojde než opustím tento horský kout.
Zůstám zde ještě nějakou dobu.

Zdraví Vlas

A. Fischerová

Schreibhan 5. IX. 1902.

Drahý příteli,

Váš list mi zastihl ještě na letním
býčce, který opustím nejspíše v pondělí. Bojím
se skoro, až se mi podívám ukáží v své neohro-
žosti. - ten přechod v říinodě se mně vždy vyvolává
náladu krásného smutku, svého mancenie
i intenzitou, - a bývá to někdy jako Roufaly
vedor proti ničemu, co musí být, touha, která
musí pumit a stesk, takový bedný, bedný
stesk... Zde totiž nic nendává umizání letu,
stromy jsou svěží, zelené, lípy v květu. - připá-
dá mi, v ničem není vidět ani čas, -
nikde tempa rychlého postupu, nikde slábní nad
mocného života, které brce je dáno silným
vstupem a jemu úmírným klesáním...

VP
Musím se vrátit k některým bodům dřívějších dopisů.

Především k otázce onoho citového vztahu k analyzování. Ty bolest vyhledávání, o ně píšete, znám, aš přišel dobře - se všemi symptomy odsromeni, a strnulosti, jimiž pak je pasarena celá bytost, - nedůvěrná skoro činnost, po dobu takové krise. Bývam jako omráčena, a zdává se mi, že život vůbec přestává existovat. -
bych uskříknout na ty, kdož jednájí a tváří na rákladi daného: Ustánte! Což nevidíte, že všechno je lež a klam? Když mámo je unavená některý z vašich vztahůch rájům, něco, co máte za svate nedotknutelné... Níco jako "vanitas vanitatum vanitas" - sl mi pak vti-
ká na pty - proti mi vili, - něco ve mne boží, duší, ubíjí, - jsem passivní vůči tím silám, rozpoutaným suggestem, a nárazů výšku. - Intellect přichází aš se boví

reviduje, rovná, co bylo, - ale není jidicim princípem. A vůbec pak si trati i vzpomínku na to předchozí, utypení, jen skleslost, a podrážděnost a chorobná citlivost nasvědčují, že byl boj v hlubinách bytosti. Intellekturní krise, v tomto smysle, jak Vy je pndte, jsou u mne vlastne novějšího datu, - a myslím, - teď i nadále pro mne dominující. Souvisí, to snad, s větší diferenciací, nežlo myslím i citem, jež jsem v poslední době u sebe konstatovala.

A pak ještě k tragice rychlého vývoje rozumů tím také tu otázkou: Zda při své evoluci, v přítomném práve stadiu, si zachováme podřepení a sympatii pro ty, kteří jdou za námi, pro mladší, kteří snad říjí naše minulá stadia. -
ne pro mne má tato otázka castecne i historický význam, - totiž historický v tom smysle, že kladně je odpovědí v Cošem, jen z mé strany, bez předchozích diskusi, bez hectivě odstranění

V Praze 18. IX. 1902.

Drahý příteli,

- tedy přeč. - uhoď jste, kdo se skrývá za tímto
snad poměrně exotickým pseudonymem. Těším se
z toho, a těši mě ta slova, je věnujete mým
pracím. Ano, a základní myšlenka je ta, kte-
rou citujete. Napadá mě teprve dodatečně, že
karakterisuje skutečně dějiny, - nebyla jsem
si toho vědoma při tvorbě, ale ona řídila
celý postup, sama o sobě, neobdobená mi kon-
trakt, - kolem ní se ovíjí předtvořené myšl.

Přání, které vyslovujete, jsem tušila. Totiž,
v tom smyslu, že jsem mluвила o marnosti,
ba přímo marnosti vzniku této dílky. Neboť
je zde velmi mnoho nerozřešeno. V celku, my-

kritiky) bylo základem mých plánů být učitel-
kou, - a na tomto základě jsem budovala
všechny představy o svém působení v tom-
to povolání; Ale, - teď vidím; Medžela, jsem
si dříve přiručila práva k nerušenému
pracovní osobnosti, - sugerovala jsem si zá-
libu k novotám, - abych jaksi pokračovala
na nějaké sociální působení spravedlivé
a přítomné. Ale nyní mně není již
kterákoli takových pokračování, - má vůle je
osvobozena a pod vlivem dřívějších názorů.
Individuální je mi přímé. - Takže to vel-
mi, velmi dlužno mně jsem si to přisna-
la, - nerozuměla jsem prostě sama sobě a vy-
razovala jsem kousek práce a právních, kte-
ré mně byly nesoudni.

Těším se na pokračování naší kor-
respondence po mých návratu do Prahy.
Adresu přeč. udno udati? Táborská tř.
c. 43.

Zdraví Vás

A. Fischerová.

slim, nejsou ty problémy u moderní ženy svým
předmětem zájmu, za to však vstahy, komplikace
ní, a pak se jim snad udostává oní ostré
ideové vypracovanosti. Jsou to právě reflexy
sporné a krizi moderní duše, jak je reformu
soutěží mne. Připadají si někdy jako stíny
ty myšlenky, jako stíny něčeho, co existuje
je v plnosti života, v schopnosti boje a
vývoje jinde, mimo ně, snad mimo naši
dokonalosti, k níž ony mohou vospět, - a
pro ně se jim bráta tolik stýská.

Bylo by jisté zajímavé na čase, aby také
něma bodala syntézu projevů duševních
přirodu. Myslím však, že by se musila ozna-
čiti na líčení ženské psychy, - právě proto,
že v ní bojuje doba s ní slaběji, v rytmu
volnější. Někdy snad pokus, kde by

žnou bylo správně zachyceno vnitřní v duši mne.
Nemůžeme si to představit, proto. - Neodvážu se vy-
jádřit o tom tak jasně jak bych chtěla, - jistě
to ~~proste~~ ^{bojí} a bylo by jistě třeba mnoho vyhled
a bližších učení jisté. - Ovšem, a brada na
„ženské otázky“ prohrášením proti povinnostem
solidarity je jistě takové přiznání! Abi tam
ohledu jsem snad úplně „nemoderní“, - t. j. mne
vám přišlo více své moci. A mě toby
přišlo jsou vyjaty po dokonalém.

Zaměstnává mne někdy přemýšle-
ní o tom: Jaké by mohly být variace
velikých mužských duchů, těch principů
které tyto vyjadřují, - u žen -? Na př. - žen
slav. Faust. - Přemýšlete, pro Boha, draků, přit
li, že to má být nekonečná protiruká ko-
př, - ne, ne, - ale modifikace, jistě pakodm

ani principu při tomto převedení.

Chci se teď dát do několika prací, jež jsem
je častěji odložila, - a jež přece se vrací. Doufám
alespon, že se s nimi utvoří usabření celky,
- snad mnsi, - a že nemusi tento nashl-
raný material čekat ještě dlouho na usabře-
ní a spjiti ve formu větší, - na to teď si
ještě netroufám. - U jednoho z tematů se
nejsem rozhodnuta, mám-li je zpracovat ve
formě deníku, - snad by to mělo psycholo-
gický, vlastni pravdivost, ale bojím se, že
by tím trpěla umělecká kvalita, že bych
se, právě musila říci pořítku vlastního kro-
vení s daný látky. Dovolte-li, vrátím se
k Vám ještě s touto otázkou, - a vynezím
rossah i obsah zamýšlené práce.

Přeji Vám ještě zdavení pro konec přiad-
pin. Doufám, že není ještě skončená naše
konverzáce, par distancí, - říjím je dosud v dále.
Zdraví Vás
A. Fischerová.

V Praze 25. 8. 1902

Milý příteli,

uvim, byl-li miním Vás poslán list je
jako finále naší korespondence, - konec by o-
pravoval takový pávě. A uvicíte o tom, že
přes to piši, sklad vlastnosti, - uvim, zda
spíše pnski či detski, - ti snahy mít, po-
slední slovo? Neupadám, doufám, v toto po-
dívání ve Vašich očích.

Snad jsem se nevyjádřila dost přesně
v posledním svim listě, uvicíte o proble-
mu pnského tansta. Zamýšlela jsem tím
umělecké dílo, - alespon pro tu dobu ut, - vy-
brá více existuje-li nějaká modifikace toho
principu u pny. - Ovšem, bylo by nutno

LC: 17/75/00189

podat hodně blížích věcí, - je snad k tomu di-
vodu, že pro moderní duši má jiné nepokoje
jine snahy, - více podmiňuje psychické jsou
různé, než na př. u Goethe, - na jeho pojetí
zde hlavně myslím, ac snad přece tento
v mnohém je primárním předchůdcem. - Je to
hozný labyrint, v němž se často potulují mé
myšlenky, - nevidíce možnosti vyprostít se a na
konci jim jen býva divno, jak a proč se
sem dostaly. - A při tom cítím, že jsou vyt-
ny ty jejich dialogy, - někdy ovšem hodně
konfusní, netěpelné, - tak obvyčejně neskoučivé
a velmi často předcházející v křiku a hádce,
protože se zúčastňují také řivky, pro tu
dvířil vyhlášení, - a je poměrně izolaci vne-
stávkami, poznávkami, jronii to.

Tak resignované a punitně při to místo, kde
píšete o prím osudu prorokatel a círné v
světě. Což skutečně se Vám tak jiri Váš los?
A pak, smím se ptát, co znamená „tato oblast
světa“? Myšlete tím Čechy, prostřední, či více
pozemský život? - Věřte, že mívám okamžiky,
kdy si říkám, že je nemožno, aby existence
toto intenzivního vědomí ve mně byla o-
měřena na trvání organismu? Nemim si to
představit: nebyti, - ani v minulosti ani
v budoucnu. -

Jsem vlastně velmi neklidná v posledním
době, - vysvětlá mně, že umění má silně an-
tisocialní rys. Je v tom vždy něco tajemného,
samotu řádějícího, - a tím dráždícího, jak po-
řovní nyní. Což na případy, kde mívám

V Pr

vzhledat se sensaci, consensus omnium nebo ma-
terielnim uspechem) Zneklidimje mi tota
tento fakt, s nimez mnou mi počítat. A má
sdepnost pracovat fapi tím napjetim, v nemě
jim udržována. - Pisi snad nejasně, - tím to,
vysvětlím Vám vše kadej, jestli, je dost kom-
plikovaná, a nemim vlastně, čím se čít.

Tedy na braci sledám! - Těším se na
to sdělení, je plibujet hlavě Vás posled-
ní dopis.

Zaravi Vás A. Fischerová

LA : 17 / 75 / 00189

V Prase 29. 8. 1902.

Milý příteli,

nevím, jmi-li Ferdinand ten nádech dopisu, byl
na fonde mudi. Zkušenost se zda to vypracet. M-
nit se skutečnosti je atmosféry, v ní by se volně
dýchalo. - Jsem by zda, o mudi je mluvit.

Chtěla jsem říci všem, že jsem přišla jen pro-
to, abych mohla s Vámi mluvit, jestli není
jimi přetížena, - jen proto. Ale zdálo se mi, že
kmarujete, zamítáte, pronusujete ta slova, je
by Vás púřila Tedy jsem utěkla. - Měřila jsem
si snad, - ale ten dopis byl tak silný, a ma-
ledovim chladu, je jim skutek vše. - Říká nebbod-
ně, to vědomi bylo přitís morní.

Bojím se, že by bylo možno vyjíst z mých
řádek vyřčen, - není jí v nich, protože a mi!

LA : 17 / 75 / 00190

stavy nic jí neopravuje. Bylo by to ostatně
také velmi špatně a nevkusně.

Snad působí tímto dojmem již tato slova.
Omluvte snad tento pokus, byť i tento je se
Vás nemile dotkl. Omluvte, doušám, - a odpusti-
te mi.

A. Fischerová.

V Praze 10. III. 1902

Drahy příteli,

číslo jsem se, že Vás
přes ještě undim už od-
jedete, - ale zda se mi, at
ta naděje mě úplně překvapí.
Nestál jste se přes recidiv-
ním? To pomysleli je
také nepříjemně jen jednou a
předstaly, že mě přišel
ji strasit o prádnu a ve-
jistotě. Snad ualendě v de-
ně hoani, které jsem Vám
tam poslala, minulý týden
už jsem psala Vaši adres-
su. A mám strach, že se

1902.
římu pro mou
nabývá význa-
hledim na
ke chut a laska
od přitěsnym
nemí máno.

avé, některé uká-
nosti. Také hlav-
snaha kondem-
dy, které v tom-
Károven poško-
mladiny se vy-

kon. Snad vši to by mělo působit materi-

LA 117/75/00192

v Praze 16. XII. 1902.

Milý příteli,

knátka zase neboudu vědět, kde
Vás hledat. Je to taková poud-
ná předtucha.

Ještě otázkou, není-li snad
indiskretní: Rozšel jste se
skutečně s M. R.? Definitivně
či jen pro foto číslo? - Tak
horší věci mi připadá po-
slední číslo. Jako by to byl
jiný časopis, docela jiný.

Příjemné přeání, tro-
chu odpočinku a odpočívání
Vám přeji

A. Fischerova

velice Vám děkuji za projev rájmu pro mou
práci. Zdá se mi, čím teprve se nabývá význa-
mu, dostává jehlnost a jehlnost, hledím na
mi docela jinak. A ve mně se buď chut a láska
ke tvorbě, která někdy ochabuje pod přílišným
tlakem okolnosti, - a bez ní práce není márná,
aby vzniklo dílo, byť se mění.

Zasilám Vám tedy, hned to pře, některé věci,
ky, o nichž mám silné pochybnosti. Také War-
ně v tom: Nevzniká-li zde příliš snaha konden-
sovat v jednom výjevu mnohé prvky, které v tom-
to řízení sepijetí mají samy a zároveň poške-
rují celek. - vystupující příliš, nestadný se vý-
sledný ton. Snad vše to by mělo pústat materi-

LA : 17 / 7 5 / 0 0 1 9 2

len a droust si hrany v mocnějších proudu...

Ještě něco: Dávrala jsem některé píesky, pda se mi. Taki ta otázka je mi namannije: Má se takové časové udání odnášet k době kdy obsah byl „aktuální“ - kdy naráz se uděl, - či k době zpracování - mezi oběma body leží nura a mšička, někdy více než roku.

Nejsou to také příležitosti věci, já jsou nebo by-ly v ohledu pozornosti v posledním čase.

Myslím na skladby poněkud obsáhlejší, - povídky, novelly? - Mervim, je to vhodné třeba zarádit je do nějaké kategorie, i při největší toleranci.

Ale teď vim, co to je: pit dvojnásobným pivolem. Mít svojí řisi, ořivenou reflexy bytosti, - řisi, kte-rá má své slunce, svůj čas. Je to jako sem a modr řici, ke v něm se koncem.

hrají má vitální síla. Jako pen. - se všemi sym-ptomny spanku, - taková besteristnost, rostika-nost, soustřednost na fantomy, - ale to vlekli pře-bítí skutečnosti ve mně i mimo mně, - trpím tím a výslednici je skutečná indispozice.

Bylo by snad dost zajímavé, shrnout zkušenost v této oblasti, pozorovat, jak roztvá náš pře- bližuje onomu typu smilku, romantiků, pedantů m, - nejsem přesně v své terminologii, se? Ale je to přelástin prozít v pole vývoj člověka, jiného světa, - Sklon k tomu u mně byl, - ale ne tak mocný a přimanný. Prozítim ale mojí vřtvozy nemají ještě tento íar, - ba ony větší skladby budou ar hrozit neupřimelné, bojí se

Medci tím říci, se by realita pro mně stra-tila pivabrú nebo lidé postyly rájnu. Má pro mně obě nové odhrvte prameny pořtků, a myslím, není situace, v níž by nějaký zajímavý rys se nedal zachytit. Měla jsem ta-ke svou íar, kdy jsem dovedla být rozhodná v svých sympatiích a antipatiích. Snad jsem byla tehdy aktivnější, - teď - - unelotěpě. Nebo měla jsem stariny, je se shroutily. Či brose nějaký přelostek energie, který se nikdy vyklípi? Snad byl můj vřtah k libému prameni, než díla jsem je snad ve vřtah k tomu, co se mně

se tvořilo, myslila jsem, každý má právo vyslovit o tom při mínění a pro mne musí být závazným takový projev. Teď prostě u tom říši svůj moment. (Ovšem, myslím zde „valnou většinu která má vždy pravdu.“)

Ještě prosbu, milý příteli. Mírím, jak ji přijmu, že bojím se, že ji nepřijmu^{te} v světle, kterému na ni vřhá celá řada okolností, o nichž je obtížno mluvit pojednáji. - a nichž každá je motivová výměná vyklad a osvětlení. Byla by o tom celá kniha. - Tedy, pro tuto úvodě, jen Vám o všem nic říkám: Mohl byste adresovat svou odpověď na mne, - přece smím očekávat. - místo do Tab. ul. do Klementina? - Ne že bych snad tím zamýšlela utajení naší korespondence, ale je to taketika, k níž pro nejblíže čas mě nutí váš ml důvody, egoistické stejně jako altruistické. Snad budu mít někdy příležitost víc podrobně osvětlit, - až se mi ujasní má situace vzhledem k okolí, - momentálně nejistá a komplikovaná, kritická. - Odpustíte? ^{čím se volice na váš list. Jako na věst a krásnýho světa. S přátelským pozdravem} A. Fischerová.

V Praze 28. XII. 1902

Milý příteli,

Kdyby to nebylo příliš nuroderm, dala bych svému dopisu motto, větu, která je také motto mých myšlení. - totiž tu poznámku Vašeho posledního listu, že Vás samotná pánina porleptává. Je jen tak spíše nadhodina, ab taji se Ra ni tolik samotného a pomruého. Mdirim se tomu, - že isolace se msti, poznávala jsem to při každém pokusu od-
tahnout se, - na solé, připadalo mne, že jsem sklouzila na osamělých cestách a nikde se mne nemine namacit pravý směr. Nebyla jsem o tom nikdy tak kousekrtul, samotná a systematicky prováděné osamocování, o němž vidíte klic ke individualismu, - nebylo mi nikdy činní ičet nym, promyšleným jako Vám. Ale ustilo se to

18 117 / 75 / 00193

Tim usilněji jsem pak hleděla splýnout s čínskou
mimo sebe, s celkem, od něho jsem se odlouč
la. - Ale teď se mi zdá, že ta samota je není
dobrovolná, snad následkem diferenciací, následkem
vstupení, většinou nesnaných nebo neurvaných,
je to exilium. Das tiefe Leiden macht vornehm,
ab trübsal, - ale tušila jsem vždy, že v samoti není
přání plný porvoj schopnostem. Připadám si jako
mimo život.

Bolest, kterou Vám isdace působí nyní nebo poci
ťování její vlnu, - není to vlastně jakási re-
naissance nálady. - Ale, kterou jste vyličil již ve
svém románu? Je to snad takový slab, jehož není
možno se zbavit, vlyzte-li jej do formy slova-
Année, nič, - oh chápnu to. - A remedium.

Zdá se mi teď, že těpnu chápnu, co je deca-
dence, - teď že ji prožívám. Nemá mnoho společ-
ného s romantikou, - vlastně, neryplývá z ní,
dána jsou určitými nervovými dispozicemi

právě jako ona? Jako by ten předhod se byl ve mně
rodil, působením vlnu, jež jen částěně jsou in-
arány. Ale pocitují něco, co jsem uznala v té por-
maner a intenzitě, - inkost před skutečností - lže-
la bych se obklopit uměním, - hovořit s knihami,
ale i u těch mně vadi jeho materiálnost, - říst
v nějakém mně sestrojování ovdůst, při špo-
stěných kalusích, v přidružených osvětleních, v sou-
máciích. Boli mně představit si plně syti barvy
Sen, pen, - ne skutečnost, - ale když přec předchází
A to je krásné...

Při tom posndvám něco, co mi njasimje pas-
sár v rozhovoru Egona a Kláry, - o moderním
krajinařství. Předněty pro mně nabývají jinou
tvárnost, jako bych vinnala jeho určitou struk-
turn. O, jak je pravdivé "dracor nézpor o žv dpo-
ros... Když tak se mění sensorické schopno-
sti, nsnamena to také in angnaci nové ideál-
ní by, její první počátky prožívám?

V Páru 3. I. 1903.

Drahý příteli,

musím se jistě anarchistickou koresponden-
cí, ač dýť porušuji všechny pokyny dialogu, u-
vážkám odpovídat... um... ale...

Předá mi polože ta charakteristika mého ná-
roku. Vlastně jsem nad ní dost smutná. - mám
z těch slov asi dojem jako byste pravil: Náš celý
se poschází. A to mně bolí, živěji tu jedním
velmi velmi truchlivou vzpomínku z letního
semestru. - Či jsem nerychlila správné náklady
a intence Vaši? -

Život, - sním, - vlastně výšek a nitro, - z inter-
ference ale těchto obou středů vzniká mi te-
prve život, - a za tím a nad tím téprve, umění

LA: 17 / 75 / 00196

Boli mně, že tak nic o Vás teď nemám. To není
výčetka, ne, mně to bolí a smutkává. Lituji se
nikdy, že jste snad zase nemocen, nebo příliš trá-
pen nemocí. Ale, doufám, to není pravda -
Abych se utěšila, začnu si povídat legendu nebo
pohádku o Vaší práci, - je to tak krásné, my-
slit na ni, která je pohojem Vašeho citového
života nyní, Vaši bolesti a radosti, to pou-
stění je pro mně neolebavkou. Nikdy si mi
řká, že je nemožné, aby miij dopis k Vám na-
šel cestu, - že jsou strhávány niti, nikde se
neposlouchá co pravím, - oh jsem tak potěšena
žeť Vás asi dlouho nemívám, - naše posled-
ní setkání, nebylo to rozloučení na velmi
dlouhou dobu? - Mám pramen nejsilnější radosti
ve vědomí, že letí čas. Jako bych s utěšeným ge-
stem stoupla na každý den, z té dlouhé počáte-
řady, v níž není světla. Ať jde, ať mine -
nemí to skoro středověk!

Bylo snad o mém listě něco, co shrnuje před?
Snad zmínka o těch domácích poměrech? Myslíla jsem
tedy, že odjedu, - snad hned, a teď se mi zdá, nemů-
jím, aby váš list mne našel onou cestou. Povíra nebo
faktum? A vůbec nemám žádný čekatel. - S pozdravem
A. Fischerová

v P.

Citím, že to neodpovídá, nemůže odpovídat Vašim představám o umění smy, krásné fikci, - ale myslím, že zde třeba také jeden z rozdílů tvorby umě a peny, - poukážem tu úplně s Mar Holmou. Měči upřítí řídám smy, - ale ty jsou něco tak podstatně jiného od porušování tvůrčího genu umě.

Byla by má sympatiie k produkci Severu Salomona tedy na skutečnou upřímnost? Uvědomala jsem si ji před životnost problému, které tally mou duši v atinech a reflexech. Jsem ráda, že jsem uctla Hansumovu Novou Zemi dříve, - byla by to bývala pro jisté velká revoluce ve umě, - kámen položený na cestu uměho porvoje v individualismu s umě lehkými sklony, - odkas k práci pro všechny pro masu - či snad nechápu dobře autora? Ale zdá se mi to tak. - Teď jsem však již přišel k prvnímu, v sobě pakorování, - a pak: nedivám

se na umění se stannoviska utilitaristy a altruisty, - ani ne evolucního altruisty (měně v to říci &)

Můj poměr k realitě je dost komplikovaný. Citím někdy takovou šaroun touhu řít, - je to tak neobčité svým obsahem, jen mám pocit, že bych chtěla život chopit za ruku, nespustit se jí, pevně ji tisknout. - A pak mi zas připadá, že sahám směrem domovního paprsku, - jako by umě umou a životem byla ještě nějaká vrstva, jež se mi tak naneštěje.

Dovolíte-li, ukáži Vám, až se zase setkám v Praze, některé manuskripty, - děkují Vám velmi za Váš zájem. Věřím, že je Vám vše svět těch prací. Celkem je mi také velmi vzdálen nyní.

Přísí teď hodně, - ale nespořádám, je to vlastně jediné stimulu, jež mám, - jediný

prostředek, riskat příjmemí moce, - již mi a se dříve
vají i při vybarování. Je to vlastně opíjemí
se -

Díky Bohu, Vaše dopisy našly cestu i do
Klementina! Ted se již nebojím -

Doufám, že se setkáte poleptem doma. Příjmě-
te de dotečnu mou gratulaci k novému poku-
šim se již velmi na Vaši odpočívání, či se
dříve shledáme?

S přátelským pozdravem

Anna Fischerová.

pr
ri
ku
ty
li
ne
na
vid
kra

V Praze 12. I. 1903

5
5
1
0
0
1
5

Milý příteli,

uvím, měl-li váš poslední list být zakončením korespondence pro tuto dobu, - snad, - přeši práce, snad z instinktivního strachu před jakýmkoli imaginárními nitmi, které se v mlčení sprádají v parucích. Uvím, - ale snad má v nedorozumění přičinně zdání, že mě nespokojila vaše kritika. Jsem vám nesmírně vděčná za Vaši účast. -

Uvím, jakého soustředění vynáhá vaše práce, napjeti

38/2

104/5

59/20

163

všech sil, absorpce celé bytosti. *
Star podobný svým rozchvěním
horeček, - ne, je to ještě více, - skoro
spalování. Ale je to také krásné,
řít myšlenkou na dílo, ne její
známení, - tot jako hvězda,
kterou přiví svítí nad naší
drahou!

~~Teď se, se, na se sledáme,~~
bude Vaše zdraví zase
upraveno, milý příteli. A snad
toto rotavíri bude trvalé. -

S upřímným pozdravem
Anna Fischerová.

9
6
1
0

V Praze 14. II. 1903.

Drahý příteli,

- smím Vás vlastně ještě tak
svát? Ale v umělem eordně
naši korespondence snad ještě
Hněvde se, či jsem strážila vše-
čun Vás rájem, - jvila jsem
se as velmi posílou při na-
sem posledním setkání. - Mám-li
v tom vidět úpadek, nevím.
A jsem prostě po celí měsíce
v takovém snhodnocování
autentického, rozumného, lo-
gického, - byla se mně přimobi-
telně myslit. - Minulo to, ale ne-
vím, jak soudit o té věci. - Ko-
me čně mluvím tak vage, ne-
dávám Vás tím znarovat. -

Mám k Vám prosbu, ráda, vel-
mi ráda bych slyšela Vaše ml-
nění v jedné věci, - snad do-
sti vážně, ne divám-li se na
ni zretiovacím sklem. Ale

137 20
26

ovzdušná ve mně pochopení
pro novou odpovědnost,
dříve jsem ji nechtěla, nemě
domovala jsem si ji.

Smím se těšit, že vyhovíte
mé žádosti? Zbude Vám snad
trochu času, než zase odjedete?
Bojím se chaosu svých podříze
ností, - jediné Vaše radu
mohu uznat za kompe
tentní. Ztrácím takto o sa
motě direktivu..

Sdělte mi snad, mohli
se s Vámi ještě setkat, - a
kdy? - Byde Vám za to vel
mi vděčna.

S pozdravem
Anna Fischerová.

Praxe 5.I.1903

510019
Milý příteli,

čpisi pod bezprostředním
dojmem Vašich slov.- slyšených
a čtených.

Čele mi usili, chvění, tenha se
na njasniji ovim výrokem
sv. Bernarda: Quare anima
verbum.... Zdá se mi mnohdy
že je slovo mysterium a má
vládu, skoro magickou
moc, - tvořící i ničící, povstá-
ující a rusověující, osvětlu-
jící i skalyjící. Je mnoho o
nás, nač teprve termíny bu-
dovnosti vlnou rázné

137 20

světlo, - to pravé světlo. To ře-
ně neprostředně cit, nesdelitel-
ný, ale nevyčerpatelný, že říme
to, co dříve se zdálo nejasné,
podivné, - snad životu odporu-
jící, v světle pravdy. Ale ne-
je pravdy, kterou teprve hledáme.
Až budou položeny otázky, -
nejen tušené, - ale přesně for-
mulovány, - otázky, na něž
jsou naše myšlenky, city,
na něž celá naše bytost
je odpovědí. Pak teprve na-
bude řešení. Je v tom tragi-
ka, být odpovědí na otázky,

jež ještě neexistují, - anebo existu-
jí, nám neznámé. - Měla jsem
to za něco speciálně Renského;
- chtěla jsem Vám to minule
říci, když jste pravil, že se
na něm nic oblačí, je číms
tajemným, neporozumitelným
v obzoru muse, - tu tamla
mě na těch slova: Je nut-
no klást otázky, otázky, ri-
kat své požadavky, - je v
nás jistě mnoho odpovědí
a splnění, - ale my neví-
me o tom. A ženy samy
sobě si to vzájemně ob-

137 20

jasně nemohou. - Podívno jen
že mi žádná v tom vedce
dětěra pravdu. Přice to mne
bif. taková "vědecká" pkn
šnost. - A dokazovat, to nebo,
pro mne je to dogma, či spíše
lakt. vnitřní empirie, který řda
se mi obsahovati eos mmo
vývoj stejného, - ovšem jms
komplikujícího a diferenciuj
cího, - ale v podstatě nemer
ního a věčného.

To jen jedna ze stran, kte
rou vaše nádherná slova ve
mne rozedřela, - jen napřek
z její písni. To blaho, - cítit ří
voť duše v sobě ---

S pozdravem A. Fischrova

8
8
1
0
8
Pátek 8. května 1903.

Milý příteli,

Došla by slovního dohodu.
byť nepřítel a nebyť řeč sou-
časný, nemohu vám odstat knižku.
Nemohla jsem si věra vzpou-
nout na vědy výroků daru.
vítěz P. P. publiká o vás a vaši
přednášce. Máte jisté spolek jako
nejaký homerický hrdina. Jste
"fakový moderní, plátní, inter-
essantní, upodopitelný, cíř, nad-
hanný, intelektuální, vládnutý, e-
xotický, "mladý (literární- histo-
ričský, minino) aristokratický,
báječný, bašský, pýšný, vyhraněný,
tříslo proromitelný, navoslu, geni-
ální. Je to pěle- mše hledisk

137 20
26

Mluvila jsem v posledních dnech náho-
dom s málo lidmi, - totiž právě s te-
mi, o nichž vím, že jejich názorem je-
medci říci intenzivnější, ale ona epi-
teta přece nesvědčí o malém ran-
žeti, - ale diferencovanější. Na to se
těpře těším. Dovolíte-li, budu pak dá-
le o tom referovati. Byla také vyslo-
vena lítost nad tím, že nebudete
mít čas býti přednáškou. Ale ráhad-
ný, nemající růstavate přes to, že s
tobě o Vás nyní mluví. Nesmíte se
divit, ani-li Vám nyní často vu-
bídn. - něco je přece pravdivé na
té pově.

Smím mít svých vědomostí o
detailech Vaší biografie? Na př., chci-
li lidé vědět něco o těch narcis-
tách, - nebo jak je p. Marten asi

8
9
1
Star, co studuje a p. Smím? Pousiti
eventuálně Vaši pseudonymu?

Má teď pro me volátní kni-
vab mluvit s lidmi, když mám tak
mily a zajímavý úkol. Je to vlast-
ně jen historická role, a jsem také
nesmíte ráda, že připadá mně.
Porozprávět knihy, které něco krásné-
ho vyvolalo v hladině života,
jako kámen, dopadající na vodu, -
to je skvělost! - Rozruší, který
jste spůsobil Vy, drahý, skvělostný p.
Heli, - činite mě také hodou--
trápi Vás ještě předavost? -

Dnes jsem mně protijem, varby
a všech knih, - i těch, kterým oby-
čejně prokazuje cest, brát je sebou
na procházku, Myslim, na ty volátní
m desky, je je mně ukázané.

taková vaoeba je vlastně již symbo-
lickeá, naznačuje, že je knihy
svět pro sebe, kvatně, v ní
nutno vkroutit teprve, co oddělí
něho od ostatního světa. Rozsívá
kolem ni vlastní atmosféru, stane
se ticha. Nevím, čím to, ale
vzpomínala jsem si na mlcein
kolem egyptských chrámů, - a
proč jsem si to uvědomila -
teď vlastně tehle seivají ve
mně vsedy dojmy včerejška. Při
padalo mně, že je toho tolik, co
volá po pozornosti a údivu, -
nač vůbec jsem připravena,
magie, již mě tráhí v svou
sílu, křivý smereu. A to boli -
Snad o tom budu psát ještě
příště. Zatím přijmete můj u-
přímný pozdrav.

Anna Fischerová.

V Praze 12. května 1903.

drahý příteli,

rád bych přijmete upřímný
děk za knihu, již jste mi při-
psal. Působí mi velkou radost,
poučíte-li si můj exemplář na
památku.

Vím, že jsem Vám nemohla
vyhovět správou, již jsem Vám
minule podávala; jste, a takový
výsledek Vám nemůžu jít. Nemít
leť jsem asi vůbec uvádit svých
výroků, které usvedčí vůbec o sna-
ze proniknout hloub, pochopit,
přijetím a zpracováním nových
problémů obohatit vlastní dísevní

život, - nabyť určitý osobní vztah k
tomu, kdo rozumově je obsah na-
šeho nitra. Může se na mne, se
jsem minule tak psala? Dělaní
si teď skutečně vyčítaly, - skutečně
vyhlíží to skoro tak, jako bych
patřila k těm, kdož o mne spí-
sobem reagují. To jsou asi dva ty-
py: jeden - naivní entuziast,
který se nadchnou nějakým de-
talem exterierně právě tak jako
nějakým krásným slovem. Dru-
hý jsou kritičtí, - ale jaksi ner-
vosně, podrážděně, měří sebe, jak
si iskroslivě prohlíší své vý-
kony a schopnosti, - bojí se hned
o sobě individualitu. Spěchají

zařadit nový dojem, vyrovnat se s
ním, - ale při tom jim ani nená-
pada, že jejich myšlenka, odvození
z minulých slov praktického řinča
nebo rozumové činnosti představují
blatit v umění. To je kardinální
chyba = tak se propasti mezi dava-
jícím a přijímajícím nikdy nepřel-
klesnou; ba nebude zde ani vů-
le otvírat se podáváním, protože
není dáno předtuchou, třeba, kalení
ní, osvobození čekající energii
v obsahu nitra. Mění zde dostatek
slovnosti a oddanosti, umělecké
dílo je pojímáno povrchně, rek-
la bych skoro, surrealističky -
jako fakt dne, související s po-

litickými a městskými udalostmi.
Nápadů mám zde: Neopravím
je vlastně Keráskova kritická
metoda, - uplatnit se na autoru
a proti němu, oně mým rason-
rodním kritérii? Co krásněj-
ší a spravedlivější je vaše
maxima, - vaše soukromicová
kritika, smím-li ji tak na-
zvat.

Zdá se mně, milý příteli,
že o svých literárních přátelích
soudíte příliš příkré, že vidíte
černé, - a ne chladně a nase.
Normám jich sice, normám vš-
bec společenských poměrů v
lečtého světa, - ale tak si to
přece nepředstavuji. Myslím více

5
ranjat proti lidem? Býváte někdy tak ne-
přístupný, že si to nedovedu vysvě-
tlit než jako následek stále udržích
obránných snah proti tára věnu,
indiskretním výstupům. Ale obráncova-
lo mně to, mluvit s Vámi někdy
o vašich pracích. Bolela mne, smálo.
Vála mne ironie, jíž jste pro ně mil-
ac-chápn, že jinak než s touto
maskou nemůžete vystupovat, - že
je to jediná obrana proti profan-
jím rukám a slozům, - proti
celému ne-esoterickému, čistě
konverzáčnímu pojímaní umění.
Překla jsem Vám někdy, že mi
známaly to, co vy máte, do-
brodružství ducha. Měly pro
mne něco tak čirého, - a při-
tom zase známého, jako by se
realisovalo cos mnoh delruo
tuseného a uvědomě čekáního.

Vás styl, kadence i rytmus věcí
vše - to vše bylo tak přirozené. Vše
myšlenky byly a třeba psychických
problém jako u mě, - u Vás byly hro-
dou, u mne mlhovitou, - což by-
lo ve mně močností, předvěstí
u Vás bylo stvoření, vytrávení,
- u Vás bojovalo, uplatňovalo
se, - říkalo. Dal jste mně poněkud
nové skutečnosti. Díváte v prím
románu říci Egouovi ke Kláře,
že mně poskytnout novou rea-
litu, jaksi přiměřenou našim na-
stávám. - Z počátku jsem neroz-
uměla, - ale teď ano, ano -
Mám-li s jinými mlhvit u Vás připa-
dá mně to jako stek na mýj bří-
ní říst. A to jsou hrozná mlhka,
věřit? -

řezpavíte všechny stromy, kvě-
tiny a ptáky. Mám je hrozně ráda
s všimným řezpavením
Anna Fischrová

96

137 20

V Praze 3. II. 1903

Milý bratře,

čtělá jsem mlčet, - ale dojem, jímž na mne působí vaše kniha žádá si slovo a přerušení mlčení. Proto píši -

Myslím, že bych mohlá shrnout své myšlenky a city při lektuře vašem, jež vyjadřujete charakteristickou Břesnovou poezií: že panechává na konce, čistý a prostý poet lidské osobnosti, říje vypjaté a mocné, do nejvyšších možností, srdcem a duší. - Dojem duše v níž říje odhad kulturních fází minulá, - ideová souvislost s ními, - v níž myšlenky mají téměř organickou jasnost, - možnost vývoje, duše, která je spojena se všemi ohisky

v Pr

duchovního života, - dojem osobnosti, která má přímý krásný vztah ke všem, jejíž duševní energie má při přibuzenosti, se všemi, o nichž se píše, širší obsah, vědomí doby. Myslím, že není pouze suggestiv obranného kleni ta představou duše jako prostoru, který má svou atmosféru, své mírné světlo, tak rolní stádo, utěšující a tiché. Připadá mi skutečně, že se ocitám v jiné říši, otu-li naši knihy. Jako by byly zde vytvářeny proti skutečnosti, všechny její prvky a slova je daleko, netýká se mne, - všecko zapadlo kamsi, neexistuje, je raritní. Ztrácím úplně smysl pro pořadovky a jednoty vějšků, prvot se mi zdá přetvořen dle zákonné duše, vláda myšlenky a sna se pokoušela nad tvorstvem jak tak krásně pravdě. V takových chvílích chápu smysl budoucnosti, je anticipujme sněním.

smysl renaissance a duchovní, - přísti nového království. Mám při Braineri nikdy boží, že mívám, ke kterému myšlenkovému podkladu připjat nádherné obrázky. Nicco mi chybí v postupu projekce, všechny stranly procesu mi jasné nevystupují. Ty zkušenosti, je zde jsou promítány, nabývají si výjise jen takovým stupnem intelektuálního napjetí, taková intenzitou a koncentrací myšlenky, že miz jsem se nepropracovala. Umístění, - o to mi tu hlavně jde. Fakta vnitřní empirie, je zde tvoří podklad, udávají tok a rytmus, souvislost obrázů svým přetvořením, - to jsou mne často neznamá. A pak ty vysoce syntetické pojmy, v nich jsou spracovány tyto prvky, ty zachytit a neustratit jdi a myslí v bohatství barevných obrázů, - to býva také někdy nad mojí sílu. Proto mi zůstává velmi mnoho žánrů

řeteli

v Brzinové boesii. Nejsm však již na tom stupni
 aby její krásu mi byla čímsi úplně nemanájným,
 nepodohitelným, - a tou svou uzavřeností uža-
 doncím. Mění mi již dýhaním, jehož dově se
 mi vysmívají svým sevřením. Vím jistě, jak
 jsou si dříve spřátelňovala dojem tohoto
 umění, svůj poměr k němu: Kolem osamělé soa-
 tyne takou přístup. Neocházejí v ni, nemají
 v ni přístup. Městeří z davn jdu kolem
 mlčky, - jím však dráždí její mlčivost, odloučenost,
 její tichá nádhera, její slova rni věci ni pro-
 ni, isměchem, pošklebkem, blasfemií, umohlým
 křič tichá rukou, aby omítli kámen v krásu
 tichá oken, již nedovolují pohledu dorazit. Po-
 mstit se, pomstit za tu tajemnost, uzavřenost,
 vybět slost na té hrde povrascenosti, která nevy-
 dává ostríc, která se neprofáníje. - A já? Jáže

bylo moje místo v tomto sestupu mlčících, nových
 snarých, - a křičících, rouhajících se? - Byly ve
 mně jisté orovky všech jejích vadou a po-
 drážděm, - desila mi přímo ta myšlenka, že
 jsou místa, mně také úplně nepřístupná. A
 při tom postla někdy touha, - zůstát stát u vch-
 du nemaného, snad nepoznatelného pro pzd-
 nýt dále, sestavními, - snad k práci, k souma-
 působití, k oblasti svých sil, - vybrá se k
 stát, sama, v horším soufětství, s nevyhoj-
 telným bolem nad tím, že jsem vyfoučena,
 a že cesta davn je mojí cestou. Jako bydl
 itla svůj rozsudek v mlčím drámu -

Fakt, že jsem překonala toto stadium mně
 doručuje, že byla práce ve mně volná,
 v jistém smysle přirod, přitvoření. Byla snad

podělit

Vám
tom,

To

že

mo

u

i

ou

d

i

l

Váš slova pro mne iniciatory?

Jedenárym, který tolik akcentujete, také má silně rájnal, snad nejvíce; totiž to, jak v říči samé, v stylu básnickové jsou snatekny stopy těch důsoudch processů tvůrcových, - jak v jednotlivých obracích možno vyředit filosofické a ideologické prvky. To harmonické propřacování lidské i umělecké bytosti. Obdivují se ti jemnosti, pevnosti a síle, s níž ovládate a činite látku shusnosti, nacpaných v této duchové říši. Zdají se mně tak etherné, fluidní, - ale by dovedete je tak roztrádit, differencovat, dát jim kostku. Je v tom vlastně koncept, vzít se v ten složitý diferenciální process. Ta jistota, s níž dovedete vybírat, - udat hlavní ton každé passáže. - Jste starý kapitál

mají pro mne ty vlastnosti, jež ráda se mně požádám je jako charakteristika vašeho stylu: to ponorin se v látku, její prozkoumání do nejmenších nuancí, - a shrnutí pak sloven, jež je volno dle předchozí analýzy a soudce.

Je příliš málo jednoty v tom, co píšete - vím. Ale práce jsem nemohla dále odhládati sádem alespoň těchto dojmu. Pro další pochopení a ocenění mně ještě čeká process třibení a plynování, - vývoj. Pěším se na, - na sladké plody takové práce.

S pozdravem

Anna Fischerová.

V Praze 13. VII. 1903

Milý příteli,

Řeší mě, že mi chápání Vaší práce odpovídá
poněkud Vaším představám a intencím. Je
to pro mne povzbuzující a dává mně to od-
vahu jít dále touto cestou. Nebyla bych sama
věřila, že jsou možné takové přeměny a
přerody. Nemám dosti slov, ne dosti manér
abych to vše vyjádřila. Skutečně, byla by
nutná nová řeč pro ty všechny vnitřní
klusavosti, na něž původšinu terminologie
je a nikdy nevystihujících jejich podstaty.
Něco obdobného impressionismu v malbě
stojí - slovo, které odpovídá těm tajemným

se 27. cer

vibracím nitra, vystihuje je o jich jsoucnosti
a životnosti, bytosti. Chápu nitnost meta-
morfozy říci Brunovy při metamorfóze vnitřní
pojinná mě však dosud rávat, pokousím-li
se vniknout hloub, - okamžitky skutečného po-
rozmění, které jsou podmínkou pravého u-
melického porážky, vypráví pro mne ještě řídké.
Jako byla samota předpokladem pro kreaci
takových básní, - tak je jim i pro jich vy-
skutňování, - alespoň intenzivnější koncentraci,
než která mne je možná nyní. O umění
být lektura v běžném smyslu, ne, je to
coś mnohem hlubšího, mnohem víc sil
absorbujícího, - kult duše, její krásu teprve
chci pochopiti.

Jedno je zde nezbytno: víra a víra
spojení v celku. - Chci být upřímná, - píšete

přice, že takové ulehčení sdělení mne být vzhled
významné, - a to mne povzbuduje k tomu.
Mívám někdy strach, odbočuji-li se o jist
čistého smění. Je to strach z proctnutí,
které následuje a v něm skutečnost se již
pak vesbarvá, chladná, - bezohledná k našim
podrážděním nervům, a světelná, vyřezává
k všem volám po krásě a vřechu. A to
mne bolí, - tisíci mě to, že svět má tak málo
se vrátit pro mne, že mne nedovede porážky
Děsí mě klid, s ním se umohdy na ves
divám. Jako bych strácela vlastnost, kterou
jsem dříve měla u vysoké míře: tu bez-
prostřednost prožívání. - Život měl tolik
bohatství, dovedl v něm nitru zvířít staré
reakce, - ctěla jsem v něm buditele, stimulanty
agens mé duše - Nevím, čím to, ale teď

ve mně oskvrňuje tak často touhu - přednost, ně
kam, kde je více tepla, kráti a více, více
krávy. A toho není pro mne nic v smech.
Ale pak mnohdy - ta irakost, že jsou mne
napřeti a tvorivosti, že vše se chladne a plesne,
zeměkou v hustých mlhách. Skutečnost jsem
ztratili a našli nové říše.

Trápivá mě mnohdy taková myšlenka.
Bytí je jistou zákonitostí, nutností doby,
že duše, v níž jsou její dispozice, je vedená
na v kraj imaginaci, že zde nalézá svou
vlastní sféru. Dám si také jasné vědomí
které momenty mě sem vedly, - bylo to
nutné, logické. A přece, - mívám obavy: ne-
ní vlastně již ukončen můj vývoj? Ne-
vešla jsem ve své úplné sterility.

Vlastně je to vše, co jsem oti básni před smy
napsala, pouhou parafrází slov, která se
mujete podobnému stavu. Pochopíte to jistě,
nebudete o tom snad vidět snahu, ne-
vhodnými kritérii soudit tak krásnou
psychu.

Váš kniha na mne působila dojmem,
že je ~~čím~~ důležitým článkem Vaší
duševní evoluce. Mám takovou před-
stavu, že s Brezinou jste se musel
vyrovnat, poněvadž jeho tvorba le-
ží na Vaší cestě. V čem tkví jeho význam
pro Vás, to ovšem nemohu posoudit. Zdá se
mi však jedno: že Vaše ^{na} usměrňování života
je mnohem hladnější a jasnější, - že jste
táhli s vypnavačí harmonií.

Plastně se mi počíná teprve rýsovat, že
jsem dosud neměla správného ponětí o vý-
znamu umění pro stvoření světového ná-
boru. Ale teď chápnu, - jak nám může udat
vat od astu, jak může být středem, k ně-
muž tímou vedoucí snahy, - jaký je
jeho vztah k životu, jak jste akcentoval ta-
ké v své přednášce. Je krystalizační síla
v myšlence na veliký čin, - na velké
umění.

Vím, byla to jedna z mých největších
něsich kráse, - teď teprve chápnu, které dva
momenty se to v mě stálo: právě ta
snaha, zaměřená k velikému, uměleckému
mu, - a ženská otázka. Je to snad div-

ni, - teď jsou mi ve vzpomínce nikdy selm cizí
ony stavy, protože si uvědomuji všechnu
dolehavost života, jeho plnou přítomnost - Ale
ideově to pro mne není porušené.

Oh ano, umění, - to může být náboženstvím,
filosofií. Je v něm přechodná síla...

Teď mne mrzí, co jsem psala pro a pro
hodnocení života. Je to pravda, udála se se
umou křivina, divám se na svět tak obžer-
ně, - a mě já mne pámo fossilie, ale přece
jsem jen nemohla tolik lamentovat. Promiňte
mi to. - A ještě k tomu: Sledko jít - Přes všechno -

S upřímným pozdravem

Anna Fischerová.

29. VII. 1903.

Šárova lhotka (u Bělohradu)

V posledních dnech jsem v svém nitru sto-
povala dosti rajinavý process, - jak se usta-
luje předsvětí, Vám psati. Pozorovala
jsem, sama jsem povídala na výsledek.
Nebyla jsem s to sobě samé odpovědět,
k jakému konci to povede, pro co se
rozhodnu, zda vůbec se rozhodnu, - to by-
lo mimo dosah mé vůle. Jako by ta
myšlenka se nesla na vlákách, jimi páči
hána, jimi zase stohována v hloub,
Rozvíje se jasné světlená a mizí v tmu,
blízká a daleká, je skoro ushudecne

LA 117 / 75 / 00202

na a pase neuskutečitelna, - moje, a cizi, spas.
na a zalubna, draha a nenavidna.....

Ale provarela me ve všech vychlvech a pot-
nich nahad. Divno, je přece, jako by vše,
pše bylo ustalo. Žádný popud a vnijstev, ta-
kovi chladni smutni mlčení, - jste tak da-
le, nevím, ani poudi nemám! kudy jdou
Vaše myšlenky, - a přece píší...

Vlastně toho ani není mnoho, o čem bych
směla předpokládati, že vzbudí váš zájem.
Ty distance mezi námi jsou příliš velké
větší, než kdy byly. Je to pro mne smut-
né pomýšlení, ani netušíte, jak smutně,
a přím jen jediný lík v takových
chvilích, ponorit se ve Vaši knihu. Je mně

stále bližší, čím více v ni vnikám, tím více nará-
dony ráhad, a vidím, jak slunce porozumění
se zdvihá z mlh. A čím, se v této sféře ne-
jem Vám tou měrou cizí, jako v oboru
skutečnosti. Život, - má láska k němu u-
těpela jsou veliký, osudný náraz, - je tak ne-
vpravený v svých pohybech, nekromný v
svých formách, - sblížení a dělí. Miluji je, ale
nevím mi je Bohem!

Proč se mi jen připletá tato reflexe? Tak
to, vřevně a celou, neobjasněná pyda
mim své evoluce, je mi jvi skutečně vel-
mi neústnoy, nepřehou, vyživavou
chvil soustředění jsou pro mne vlast-
ně dosti vřevně. Mám málo čisté vnitřní

V Praze 27. čer. 1906

lideli,

... již dříve
... jak se
... budu
... roven
... knil
... roci.
... rujíte
... A b
... ych b
... vasi
... i sp
... i m
... vší

ho života, - alespon se mi tak zdá, že mám
vše společného s okolím - a někdy jen
přijde volost, nějaký pádřev, jma si u
vědomijm své individuální bytí. Miluji
rodinu, je prostá, milá a maleb-
ná - a dělá mi potěšením myslu-
ka, že za něco více než za týden budu
zase v Praze. Zila jsem kde se úplně jí-
ním prostředí, - mimo rodinu a pramá, tak
vzdalena všeho, připadá mně - na nem-
hodnou půdě. Škoda, že se blíží konec!
Mim, je-li v mím dopise vůbec něco,
k čemu by se daly přičíst vaše myšlenky.
Jako hold skála mně připadá, bez vý-

V Sázavě Uho 2. 8. 1903

Milý Sazdi,

Váš dopis mě musil dlouho, dlouho hledat. Sed-
tiž do Belehradu v Srbku místo do Čech a od-
tamtéž se teprve vrátil. Bylo to otatně mojí vi-
nou, nemusila jsem odavati S. Uho u Be-
lehradu, toto bláši místní nicem je kbyčím
protože postu zde máme, - a zarimto jen koufu
si. Nebude se však již opakovati, poritní panu
odjíždím, - zdřim se ještě několik dní cestou
návštěvami, ale koncem týdne budu v Praze.
Zůstala bych ještě tak páda na venkově! Alespon
volnost a uspokojenost tu mám, - hledím-li na
lesy a na luka, orývá si v mě dně při všem
tisnivém smutku něco jako smich, jasot, - její

111775100203

mlhy se prozárají světelnými paprsky, chtěla bych aspoň
 tu vůni, to přitlí, přelit se v ní, - cítit svou samostatnost
 s nimi. Něco mi připadá jako rajeti, myslím na
 ně jako na vězení, jehož stěny, jehož výhledy
 v dálku, jehož způsob života znám. V okamžicích,
 kdy nejintenzivněji mimám všechny nádherné plun-
 ce a zeleně, je mi až něco při té myšlence -

Zdá se mi, že jste nepsal nikdy tak smut-
 ně jako tentokrát. A ten smutek mi připadá
 jako nálada, pachová, temná a nevysvětlitelná, - je
 hlubší, přistíčí se poznání nějakých bezútěšných
 pravd, - některé věci zase naporádají jakési tiché
 klusání, - snad sklamaní, snad trápení, - nevím
 je mi to příliš cizí a neznámé, které udalosti Va-
 šeho života se odrážejí v recitaci vašich pasun-
 sílych slov - Či je to snad bolest osamělosti, po-
 znání o své plné tisklosti, osudnosti a nemění-
 telnosti? Rozumím té metafoře o kamenných ko-

lasech, - je v ní velká síla suggestiv. Nemyslím jsem jí-
 ště, že jste optimistou, rovně Vás vaším vlastním
 výrazem - vyznáracím harmonie - vim práce, že ne-
 vylučujete bolest, - že vidíte i její účinnost a povinnost
 v celku, její nutnost. Život má jistě více temných
 stránek než světlych, - a práce rotám mi vstří-
 dně, ano, ano - -; V našem řiti jsou sta-
 dnové - vykupitelé, kteří berou na sebe všechny pal,
 aby byly vypáreny chvíle štěstí, jež nám jsou
 darovány. - Nejsem div, - jsou léta - vykupitelé, -
 jsou celé existence, stkaní se tmy a odříkání
 nemající smysl svého stápen, nevědoucí, že
 jsou nutným stnem - Snad se opakuje ten-
 to rákou v životě jednotlivců, i velkých ul-
 ku, v historii -

Snad se ještě rotáte před svým ^{příjezdem} ~~rotačním~~
 do Prahy a sbíráte si té frakce nervosy. Věřím,
 že se musí dostavovat následky toho velkého

Praxe

přemáhání a čas, to podřídí všechny síly, fyzické
i duševní. Nesmysl je mi, že každý, - tak to
asi málo pomůže, říkám-li něco, - ale mně
je nepododělné, jak musíte tolik pracovat.
Mívám zábor z pouhé myšlenky na to - Ne-
mluvím o státnici, - to je, das haarte muss
ale jinak. Mám strach, že se tím nicte-
(Ale teď se musíte smát, že? Ale jak Vás mám
tedy prosit, abyste své síly tak nepřepínal?)
Mám poslat o svém vnějším životě? - Předpoká-
dám si chvíli samoty, protože v nich mi
připadáva dotivy smutků, jinné se umohu u-
bránit. Ale přeci budu proti němu bojovat. Snad se
stane něco, nač se těším čtyři semestry, - a třeba
je, - snad... a proto. o tom napíši víc a víc
jistě, ac je to skoro jisté -
Napíšete mi ještě do Prahy, má přijede? Vždy
ste, jak me to těší. Váš list je nebudě blondit,
klesnutým snad malým.
Upřímně Vás zdraví a upřímně zotavení přeje
A. Fischerová

V Solně 11. 5. 1903

Milý příteli,

při všem přijímání vašeho listu za poslední
svou vzpomínku, tak jinné a mile zdobe-
nou. Požila jsem několik bernadijnů smud-
ných dní než mi došla. Zdalo se mi, ac
po tom našem formálním rozloučení nic mi
neopravňuje, k Vám ještě promluvit. Vše by-
lo zničeno, strháno, pohledy v dálku se zatem-
nily, a letka mi mluvila z věci i z gest
lidi. Byla to jinné má předráždenost, která mi
dávala čisti ironii a sloech, a několika slo-
ech, jež jste prohodil, - oh, bylo to jinné zcela
nemotivováno, - ale působilo mi to uryplovný
smutek, umdvovalo me to. Vůbec, ta myšlenka,
že nemáte pro me pravie více, - a že nebudete

LA : 17 / 75 / 00 : 04

možno navázat nové styky, bylo v tom cosi pro-
hastního, krucovitého. Prohlédněte, že takle o tom píš
ale pětperu těch několika dní bylo příliš velké,
a čím nyní, v té chvíli osamocení a ticha,
jak řvá je ještě jeho stopa. Zmizelo, ustalo
a svém, sevrém, když jsem přečla vřidná
povzbuzující slova Vašeho posledního listu.
Vřadila se mi má naděje, má radost. Přece to
bylo něco zcela, zcela jiného jít do ciziny s do-
provodem přátel, je jst za mnou vyslat. Zni-
mi duši a jst mi posilou. Dík, velký dík!

V pyramidě dnů svého pobytu jsem byla
nemocná, častěji následkem přepjatosti a pak-
musím se aklimatizovat v pravém slova smy-
slu. Nepřipadala jsem si nikdy tak vzdálená
přirody, k tomu jejím podzimním smytkem
tak cizí jako nyní. Mne připadá vše jako or-
nament, dekorace, přes to, že je kolem velké
městi a řívtá. Říkám si, je to pohádka, je
to sen, - zarděny se mně či ja jsem zarděná
v něm. Ne že by Berlin na mne působil tak po-
hádkovým nebo i poetickým dojmem, - ale ta

možnost kultury, ta větší její blízkost a působivost,
to - vřit je v dosahu a přímě - ne shvě vřtro-
mlky a mrácn, v nichž se loni paprsky -
Z počátku jsem se lekala, že mi bude nedostatečná
koncentrace, po mž touřím, ta ohromná rozloha,
v mž vše se rozvíhalo, nic k středu nemínilo,
ta mž tak působila. Ale teď vřstíji jakousi
homogenitu duševní atmosféry, ne takovou
přagnisenzost různých prvků. Kolem je řivot, šan-
teřny řivot, velké poměry, ne to řivorem,
zdrobnělých a nevypintých forem jako u nás,
a kontrast vnějšku a nitra se přirostuje. Žit
dvojn řivorem, mž svůj řisí, - kaalovství
Indie, - snad jsem obsah těch slov nikdy tak
nechápala jako nyní.

Snad psati více, a podrobněji, mám již
vlastně dost látky, o mž sním předpokládám,
že Vás bude zajímat. Jen že je vše ještě příliš
nenelené. A pak, - uznám Vaši adresu -
myslím si, že list snad bude dlouho bloudit
nebo čekat. Bude mně to velmi neklidné
Těším se na Vaši odpověď, na všecko, co mi

6 sobě napište. - Jsem dlouhého smutného čekání
si bojím.

Zdraví Vás upřímně

Anna Fischerova.

Adresa:

Berlin W Bayreuther Strasse № 37, Gar-
tenhaus bei Frl. Grass III. Etage
Trochu dlouhá -

Berlin 5. II. 1903

Milý příteli,

chtěla bych předtím řístati co nepochte v té náladě
je vyotdravj vaše dopisy. Zdába se mi, že jsem
zbaroha velké tily, snad iarkosti, že ma. slo-
va budou polceha intemim. Bojím se, tolik
leha sloo, že nebyla přijata, jeha zvolání vy-
znělo naprázdno! Citim se tak bezpečna, mam-li
Vaši odpověd v ruce, - snad jako klavec v paistavu.
Ale usnesu dlouho tolik kdes, tak bezpečnost pro
známí moře, - tak mi připada mlčení, - vyjelam
sva hledající slova. Oh, to venšim čekání, ma žár
a teplo odpovědi se rozliji kolem -

Vraťte, milý příteli, že kepam při letuře vašeho
dopisu jsem si neodmývala všechno kousto
podimim, o neme pišete a ktere j mi v posled-
nich letech tak drabé? - Byla jsem tak absorbo-
vana, tolik dopisim a vřiditich starosti, že se
nepřazdnovabo, že intimnijí nálada se mi ne-
míla, tavam. Ve meste pibeg let zyma letních
bočari, ty přerody v přirodi tak přimo nepi-
soli. - Ci vlastne, pišobí, vřidit vedudí a

Kily

pon
rie i
kurje
jedn
it e
ne
ze
ni
oro
iv
A
i

slunce dovedou mlunti o nidy take, tak mancovane
 a rousine. Ale mitno se znati, vati se v ty smeneni
 klimaticke podminky zde. Pak porocimim melandri
 lu podzimnich dni v svim nynjsim domovi. Melody
 z recia se mi Berlin libi, kdyz se nam divam
 z oken biblioteky, jak se po sud zastare strom
 lehke stubne mlhy, vse mi pripada jako po
 hadkovani, se jeni zde, se ziji, se viber jiva
 A nek byva nikdy veer temne, intenzivne modre,
 a nic studenho deni o tom tom, který byva
 hluboky a pripomina mi obrazy jivho ubr.

Deluji vam mnohokrati za spravy o tom, co
 vas absorbovalo a absorbuje, - ale praji vam, aby
 se nadale nemisl zabývat takovymu kolektivni-
 mi, které mitne vas disgustuji, a deprimuji, stá-
 ci-li boj myslenkou objektivni pas a zabíhat k tomu
 koncim, o nidy se knimnete. Doufam, ze vam
 je nem, se zabývat tou affairon. Klic mne
 Hessi sprava o almanachu a hlavne o vase
 posledni práci. Nemizete si predstavit, jak se na
 mi tesim, kolik o ni myslim, jak rada bych ji
 znala, - a jak mne sklicuje, ze ji asi dlouho
 dlouho budu cekat. Kdy ma vyjit almanach?
 A co nivyjde-li? Ale tak smutne to snad pres
 nistej s nasi literaturon. Byla bych vam velmi

vdicna, kdybyte mi vic o tom a o mi uodle narsal.
 Pamatuji se, jak podivna na mne popravy, ke
 sobilo vase sdeleni o stinsch, kde se vam obec
 zivny a s mima hovorivate. Skoro nikost jeni
 ctiva, --- a myji konstataji, v sibi, ze bodobu
 oddilem vutpiti a vudrniku zeta, zatidpami
 tohoto fantochy je take mi memo. A barvaram
 jak je privedi, ze v ti jiji stini a fantazi-
 Sridni, - a vubspeni - Abych mluvila kon-
 katniji: Myslim o posledni doli mudoz na vo-
 lisaci jedne unitelke myslenkou. V istredni pra-
 ce, která by byla citi psychicka, slozina vsteh
 se samyjet analys, by stal asi problem indivi-
 duality zivny, - pokud zidim jasni. To duse
 jez chei licit, ma v sobe zivotny mudoz
 tragiky, - tragiky zenske, narodni, smutke lich
 Sni, kren kultury, - chei, aby obsah celeho
 mlho pivota vyjistil v tom tyam. Mfot se
 te, subjektivni, to vicko, - namim jivak. M-
 rim, kdy budu hotova, neni-li vse, co dosud
 mam, jeh vidny pokus. Vlastne mam jen
 material, - jde mi, myji o to, vromat jej
 dle istrednich myslenkou, prohloubit, - formovat
 skladka, - takto se zshpada s mnoho disparatni
 fragmentni. Bojmi se zshkotam na tdo cesti

Milý

6 s
si
Ale čím, že je pro mne mnohem, vlt tuto látku, v m-
nětceou formu. Pokud zde vyhovuje jediná práce,
mne snad vysvitne poslední, - někdy pomyslím na
novellu, vta klastickou, její hlavní osobou by byla
přítelkyně Böttling v. Janin, - die Gündelrode.
Znám ji dost povrchu, ale rájím ale mne u m
několik sympatičtějších průběhových řepin. A
mne bude možno, vrátím se k m.

Part de banit - Vzdát ještě jsem mce
něstvarija, - snad sruytkovim, a ja bych
přece dostala rada dale než Ulrich Brendel. Plo-
ny mám, - ale - A mne byt, se se, v nepřítisno
druhé dnu do práce, - snad se dlouhý čas, snad

O tomto problému českého vidění vám bu-
du moci dle napísati několik slov, - vybe-
O tomto přesazení v kulturnější ovzduší.
Ať píše někdy -

Vřavnné Vás pozdravuji
Anna Fischerová

M. B. Mrazek, jak se s M. R.? Co by zde mělo
byť přivítan.

pisu
řici e
kruje
tyden
liv e
ne no
ia, že
del a
raoné,
e prá
volav
vet. A
nějsi

V Berlíně 22. 3. 03
Bayreuther Str. 37. Gaudinhaus

Milý příteli,

snad se vám nebude jeviti tento dopis
površením nosem konverzací a koresponden-
ce. Vysvětlí jej asi dostatečně okolnost, že jsem
v novém utrovyklein prostředí, že mnoho
mnoho věcí na mne působí a že chci
přetvářím převit dojmem, že se se mne
přomazá.

Zacínám se nyní též přeměňovat, depree
si, v mže jsem dosud pde žilaj, - minim
je hlavní pbeit cigosti, osamlosti, - spise
byloucnosti. Obracím se mi ten proces jir
v podobě postling, která paponosti koreny a
celou jich tkani sraje potrbnu z okolny pi-
dy a je tak v spojení s celkem přemě-
nědy mi připada pivot jako pohadka, - a m
má pro mne hnuz ani, obtia ani hnozb.
jitra se jindy tolik lekam. Tim nechci
řici, že by pro mne postbyval laikoviti v
vo ráhadubsti. Ani svyeh bolesti ne. Právě

jsam zde v obase všech knise, které mohou
shrnouti pod názvem "kulturní knise". V obla-
st, - ne, že snad ~~to~~ není pravě slovo: protože plně
je pracovala v intenzitě, zvláště krátkosti, doby
v ní, byly sfesnány, - a že tehdy tentokrát ad
my zdaly primou reakci faktů života, a ne
němou pouliční pomysli. Snad je v tom kus
onoho českého problému, o němž píšete, o-
všem uvědom, pokud možno vidět v ní jakýs sa-
žitich typičnost, a pokud jinde přísluší jen
subjektivní platnost. Jde tu o boje a bolesti,
vypolání nepoměrem pořadarku duševní touhy-
ci po pivota, v němž jsou zpracovány kul-
turní hodnoty, v jeh^o ovzdání je vinné
ducha, - a pivota, skriticnost, totiž slu-
tečnosti, jak je dána v Cechách. Jak se jinde
vše vzdaleno, neuvolně - svou práci se neblí-
si realitě, vzdaluje se od ní. Blží se bodu,
kdy přestává možnost vyprohazování mäs
ni a vnijškem. A ji je práce tak těžko
po jeho elektrisujících dotecích. Ale její zjem-
něnosti připadají již jen jako rany. Smo
dráždělech je přiměřených, - a v, se existují,

jinde, v cizině. Stává se inkostnější, bažnější
něz snad nutno. -- A pak si ji představit
přelobrem v prostředí, kde její sny jsou reali-
sovány, ale v jiných. Její energie se vyčerpá-
valy v touhách, pochybnostech, v odmltání,
a pětím jiné duše vkrvřelaly v atmosféře, po-
níže psal, pro ni byla uředna. Dovedl na-
přijati své síly ještě k činnosti, vypti se své
samoty a vřaziti se v řady živých? Mstale
se příliš neklivem. Je schopná vývoje. Je
v ní hořkost nad raměskanými hodinami. Ale
pari tom miluje, hluboce a osudně, vše, co jí
utvořelo, - tedy i ono okolí, které k ní bylo
blouh. Citi svou příslušnost k nemu, - a bolí
tolik bolí, slýži-li z cizich net nosdek a
vlasti, kteroby se snad sám často stival.
Je v tom projev národní sensibility, o níž pí-
sete? - Pála by si nikdy utlumit svou kritiku,
umlet hlavy, je v nitru dáván za právo
dušisudlem ciziny. Sama rážně, - a ma má
jit -- A snad jsou psané její nejkrásnější
si možnosti.

Alte práce nevyplá brá výsledkem se přijde boj. Jista pracovníkavost, abstrakce, vnitřní avost pro rávnost nitra a vnějšku, porovnání psychologického mechanismu jsou její křížati. Její intelekt nabyl poláskného páru. Připada jí stovsi, praleji ná jiné duše v tenže příblimé stadiu.

Je to její čta, co zde podávám, a nevím, není-li příliš jedinec. Vlastně nevadí ani všechny determinující ^{menty} motovy. A nevím, jsou-li takové hoise u duše hluboké, schopných nísti samotná a vzejít státi v prvé, který je jejího dílem. Má hoise předpokládá koulm a potřebu reality.

Čím více hlavne imponuje mi okoli tot velikost. Massa, - v níž je vše rastrovamo. Hlavní místa je tu pro vše - Takové síce roviny - vhodné pro rozestavení taklike ných vojn... A každý z těch vojn re prezentuje jednu princip, - at je sociální, politický, filosofický. Ale je taková

shoda mezi jednotlivci v sílu, a možno abstrahovati od individualních nímosti. Druhé, druhová osobnost je kde dána přímo z ní ža zorn. Jak třeba Schwala; Mann nehradí v sí sionarské partie jeho Treti list. Vlastně jsem se ho sledovala skoro uvrada, když z oblasti fantazie se vraci v sféru skutečného života, ac dovede evokovat tak mistrie jeho apst. síbec vzbuditi dojem, jiné, přímo kusob realisma. V jeho románe sledavam realitu rany smahn, v níž sám vidí jednu nejvyšší a nejvyšší ikol ním, - pohled ho třeba: dati v ním vyřknutí evota, jeho ublanný dojem. Nevím, v čem třeba, zda se vstahn jeho smone ní, v jeho vyřknutí a odmitcím, v pa vase jeho vřem, - oh, který obrac doved dat na z jedm z mnohotvorných impresi, jež vyvolává velký, tajemný, hluboký život? Otvrit pohled v jeho tmaře diodby, v jeho krajiny, jím Sakad, dít

suggesci přiblíženosti všeho, skutečného, a více věcí
stala individuální, - jak ona to Schellal! Jeho dílo
na umělecké výstavě působí tím, co napovídá
je a napovídá. Perspektivou v tajemné době
ky a hloubky. Formuje mi vinnami, - čím
nikdy více lidem i věcem otáčen: kdo
jste? - Jste více, než myslíte, než se o vás
řeká. - Jste, svatí, všechno je svatí, protože
jste pjevem života, - a život je svatý.

Jestli o jednom silném uměleckém
dojmu se vám musím zmínit, milý
příteli. O dojmu, jímž na umělecké
Vila Salomé Oskara Wilde-a. Wilde je
v Berlíně právě v módě. (Přes to mnozí
a knihkupci nevědí, O kým je řeč, ne
vyplovne-li se jeho jméno poctive
po německu), ale nevím, jak působí
jeho dílo na publikum, které se jde na
ně podívat. Mnozí postřadají hloubku a
myšlenky, - předpokládám-li vůbec, že ne-
moralizují (at se schopnosti, divat se

na umělní umělecky, - nebo spíše a lastnosti)
Za ten jediný večer jsem prožil, co jiný
dává prožití jen hudba a malba. Jako
bych slyšela orchestrální skladbu, jako bych
mohla ornaciti nástroj, nic, kdy jich jen
několik hrají, a kdy spadá celý sbor, kdy
přejímají ~~instrumenty~~ instrumenty ^{motivy} ~~instrumenty~~
dříve hrají nástroje jiného druhu, jako
se hlasy oddělují a spojují. Každá scéna
každá osoba by se dala transponovat v hud-
bu, - snad je koncipována v tónech, sy-
ceny a individualisovaných vsemi, při-
slušnými znaky. Kdybych byla hudbou na-
dána, pokusila bych se skutečně o to
sestaviti pro sebe tento, equivalent Sa-
lomy. Jednota všech umění, a pjev v
samém pojetí, jejich společný základ a prin-
cip. Dale magický pohled v duši básnicko-
vu dává také poesie, která vypravuje o
vásních a hříších, stlumené, jako pohádka,
podávající jen poslední rytmus vnitřní

V Berlíně, Bayreuther Str. 37
Gartenhaus bei Tal. Cross

V Praze 26. III. 03

Milý příteli,

zdá se mi skoro nemožnou tu psát písmo okolo
jako bych vůbec to nebyla já, která před dvěma
dny ještě byla v Berlíně, - a dnes je zase v obrov-
ním okolí. A nepřipadá mi vůbec, že jsem byla
dlouho vzdalena, - dle, než kdy před tím. Ztrátem
všech přemáhá smysl pro časové i prostoro-
vé poměry, zdá se mi, - moje myšlenky
se utváří vůbec kolem těchto os. V obla-
sti čisté duševního života to konečně
nevadí, ale jsou přece mnohé věci, při
nich nutno počítat s oběma těmito či-
niteli, - a tu je mi třeba velkého napětí.
Mám tak často pocit, že vlastně vše, co píš,
mne někdo vypravuje, že je život pohádka,
někdy moc málo poetická, často smutná,
mnohdy mrdná, a panáma, dávno známá,
smyslná, - a nepravdivá, - právě pohádka

vystvořila
je jinak
na samé
ale. Ale
a dvoje
skoro foot-
. Snad
paměť
dem, kře
y, které
shrn
istur, se
jen v
je u m
ta o
tu do

hlava plav, před
flavocidraždila je svým tajemstvem a

zápasů a bouří v činn. Zase ty záhadně neberpeť
ni hloubky, je dáva citit - Vím, jak málo
vystihna pou má slova. Kdybych dovedla
rekonstruovat ony hudební pravzor -
Smějete se mi. Ale mám tak silný
dojem, že nemůžu, jak, nám reagovat.

Snad se nemůžu bát, že jste ne-
mocen, nebo že vás zase nějak literar-
ní nepřijemnosti literárního života, postu-
jí; - nebo - že já jsem vás nicím por-
ladila? Je-li tomu tak, promiňte mi, prosím,
i pouhá myšlenka na to mne.

Připadám si děsně povídavá. A při tom
všem jsem snad ani nepochytila v hlavě
nich rysech, - o jsem vám chtěla říci.
Pohrčíteji mnohdy tak bolestně konciznost,
ucitost citení i výrazu.

Smím se těšit na zprávu od vás? Je pro
mne vědomý pořádek v form. ugriti se v její
obsah a v období, jež mne ji činitel je-
ště krásnější a cennější.

Upřímně vás zdraví
Anna Fischerová,

12 I. 1964

V Berlíně, Bayreuther Str. 37
Gartenhaus bei Fel. Grass

10 1 1 7 1 7 5 1 0 0 2 0 7

cinn
 jež do
 ma
 over
 e mi
 m,
 ner
 re
 l
 j
 ca
 si
 d
 y

Máme v rímě se mi vraci ta nálada. Oh, mi-
 vám vůbec tak divně nálady, - skoro paradox-
 ni bych řekla - Dovedu být na př. nahle smud-
 na, se není, teď roovna jaro, - se kolem
 na, se není ani jiskr ani motýlů, - ani vlahého
 jarního vzduchu, stýská se mi po vyse-
 kých stíhlých lilích a květoněch stromech
 Žijí jen tak, malou částí energie, - protože
 všechno se mi volá po slunci a po vol-
 nosti, nespoutanosti teplých dní. Tou částí
 své bytosti tímto úplně k jihu, ac
 jinak, jak jste sám konstatoval, mám
 tak vyvinutý rys spřísněnosti s kulturou
 severu. Je tak podivná rozdrobenost
 v mém já. Čtela bych syntézi obou
 těchto prvků, - a při tom se mi při-
 stává silná pochybnost, je-li márna,
 a márna-li vůbec assimilace nějaké

kultury, když nejsme k racy, která ji vytvořila.
 Citím stále cizost a nedobru si ji jinak
 vysvětlit.
 Původně jsem neřamýšlela přijet na váno-
 ce do Prahy, - rozhodnutí přišlo náhle. Ale
 samota v poslední době mi nějak divně
 svírala a mučila, cítila jsem se skoro foot-
 lomena - Musila jsem mít přemýšlení. Snad
 se jsem si připadala dvojitě osamělá
 u porovnání s tím, rchem kolem, kte-
 rý se mi zdal vyvolan je motivy, které
 mi jindy dost málo řídí v mém
 jednání; - jako je nárvat, - altruismus, so-
 cialní? Nevím - Dovedu to, jic jen v
 nové otázkě; - snad je nárvat, - a je u mne
 stará, ale vraci se: Co dělá Nora o
 vranicích, když je pak sama? V tu dobu

tek v tom, navští se v jeh a usmívanosti. Chapu, se tabala ta modra

zápasu a bouři v činn. Zase ty záhadně nebespíci
ni hloubky, jež dává citit - Vím, jak málo
vystíráš...
řekou

18. 12. 1951 00207

doje u věcha nová lesla jako by strácela svou
v sílu, stávala se broni
u Mepamatný se řka jsem Vám o tom
n je někdy ukala
n Treji Vámi k novému poku štěstí, - a
j dodatečné osvězení a rotavem o svatech.
Zůstam při aji do 3. ledna. - Těším se, že
oase bray o Vas uslysim. - co. Zdravte se
dlouho v Bane?

Upřímně - Váš zdraví

A. Fischerová

Upřímně Váš zdraví

Anna Fischerová

11. 1. 1951

V Berlíně, Bayreuther Str. 37
Gartenhaus bei Fel. Grass

Milý příteli,

děky za poslední dopis, který mi zastihl v Praze,
v té Praze, která svou oddáleností i v té poměrně
krátké době se mi stala jaksi cizí, - a připadala
mi potichuší, pohádkovejší, ale také smutnější a
pohádkovejší než kdy dříve. Pociťovala jsem zot-
nění a zeslabení proudu života, který cizí pro-
středí v mně svíto, - stálo jsem, jak tomu
je s ním jsem spjata. Nemí to snad sym-
patie a sklon k germanství, - ne, jen touha
po větší prostornosti, po silnějším tepu života,
po větší spjatosti sociálních zvrstev, - každé
jiné centrum kultury by mi to poskytl
v té míře jako Berlín, každé, které by mi
mne přisobilo jako mále svou rozlehlostí
a usychlostí. Chápu, že lákala ta modrá
řekina plav, přes věcha nebespíci, odvaru
plavce a dráždila je svým tajemstvem a vari-

covala o nich touhu dobyteli. - A ve mně bude má
život touhu ovládnout je, dávat se odnáset pryč
na dobrodružné výpravy, - nahodně, - a přicházet
v nové konceiny -

Je snad nejvyšší hořitek v počtu vznikající
síly a krystalizace. Je ještě nejvyšší zámek
životu, jak pravíte. Ale mluvíte o něm jako o něčem,
co není pro vás existující, rozumím-li dobře
vášemu slohu na smutek a letargii, dčy, a
ostatní osoby. Jako by ho nebylo v přítomném
stavu. Studiu vašeho vývoje a jako by se vám
stálo více katedrou pro volání samu. Ca-
skem to vysvětluje tu izolaci mezi mnohými
která není samotou, - a která d nás, pod ná-
razy vnějších, dylunje pro těžké sladké prac-
ovní vnitřního deni. A návrat v obryšly stav,
k tomu, co je lidem nitra skutečnosti, byla někdy
zobuhary, předcházejí chvíle, kdy jsem se odtáhl
od vnějších, a nebatrně sde, chvíle prstí, s vy-
intenzivnějším pocitem vyhoštění - Právě však v
tím vřelý samotu jako Zarathustra: Oh Einsam-
keit, Du meine Heimat Einsamkeit -

Ali váš smutek je více než náladou. Citím jej ve všech
dopisech vašich z poslední doby. A nevím, zda jsou
slova, která by dovedla potěšit a ulevit, zda by ne-
rozladila spíše, - oh, vědyt' svým svým vlně
a smutky, které mají bezprostřednost fyzického utape-
ní a nedají se zmuřit potěchou.

Ali pravě v takových chvílích, kdy jsem tak
trpěla, zdálo se mi, že se mi rozjasňuje celá
záhada individua, - tu jsem cítila, s' je, k němu
mluví osud, jinak než k ostatním bytostem, a jako
celou mě vyjímá -

Chtěla bych ještě mnoho psát, ale je mi
to odložit na píste, až mi oči, které jsou
poučené, umožní v posledních dnech, se zase
rotari. - Těším se tolik, až splnit své před-
sevzeti a napíšete mi podrobněji o problémech, o
mich ještě chtěla se mnou hovořit. Škoda, že
k tomu nedošlo. Doufám, že budete sváží v novém roce a
že s ~~čím~~ vše nebude jít tak malým a se-
dým jako v poslední době. Někdy jste se mi ještě
někdy tak skoro benadějným pessimistou -

S úřimným pozdravem
A. Fischerová

Berlin, Bayreuther Str. 37
Gartenhaus bei Fr. Grass
22. I. 1904

Milý příteli,

mnoho, mnoho smutku je v Vašem listě. Němo-
lu ovšem čekati, že náhle zmizí a postupně světlu
v duši, - hluboké bolesti, které propustily kořeny
někde v temnu a hloubi bolesti, nelze se tak lehce.
Takovou asi řeknete, zda se mi. Medici k vám dále
o ni mluvit, bojím se, že bych řekla banality
a všeobecné věci, - jin si více přeji, abyste se
tentokrát osvědčil dobrým diagnostikem svého
stavu, abyste našel v sobě sílu a chuť k boji
s tím potměšilým nepřítelem, který dusí Vaše
krásné myšlenky, škrte Vaše touhy a naděje
v zakletém kruhu, a věnuj Vás v osvobození ležan-
gii - Pomuřá slova Vám naseptává, zda se nepro-
možitelným, jeví se nemohutným jež vůbec
Stelmovici - 2.

Ale já nestráším naděje a víry ve Vaše věrnost.
Přes všechno, - věřím v ně -
Očekávám s napjetím inzerované číslo M. R.
Vaše slova mi jistě osvětlí mnohé z mých
temných sporů, které si někdy ani nedovoluji
formulovat ideově, - které si mnohdy ani ne-
uvědomím, a které se přece vrací, stále a stále
řádající porušení - Porušení, aškon pro tu
kterou fasí vývoje, - neboť v nové příjdu čas,
a bude znova odpovídati. Oh, chápu, že vždy
stánete před toutž záhadou, - a že je Vám
je znova a znova, zasmušelovati. A to je právě
tak krásné a mocné při tom, že je to u Vás
nejnitanejší potřebou, funkcí života, jeho
vládním projevem. Nemohou Vám ovšem
rozumět lidé, jejichž úkolem je psát o kri-
sich a problémech doby, - psát, - ale mít
je, se velmi bolestně, jež provázejí jejich ře-
šení a ohlasují nové živění. - Nedovola bych
snad ani definovat, v čem tkví pro mne "kri-

terion života" u Vašich essayů, ale cítím nad ní
mi: to je jinyk evoluce, část jiného já, - rád
ně chladně theorie, přes to, že myšlenky v nich
jsou vyhraněny a seřazené v přísný logický
sled. - deh života je v nich, život sám -
Zodpovědět tu kterou otázku bylo m vnitřní
nutností, - nejistota byla tak bolestná a mu-
čivá. Snad je v té bolesti, která v nich je ti-
cha, stažena, - je v té "kterou života" -
Je snad "Jena" ona novella, a nic jste
se mi na podzim psal v mém listu?
Psal jste tehdy, že jste skončil práci, kte-
rá je variantou nebo dohranou Vašeho romá-
nu. - A spřímenost, spřímenost není tímto a po-
slední Vaší práci se mi řekla jasně vystápo-
vat, - i v chladném problému, který tuším,
i v celém ověření osamlosti, odlehlosti, prova-
nitěho vinnění všech kultur. Je to naše doba
a není to naše doba, - dříve jsou p ryz, ale pro-
mitnědy v oblast vidim, která je "nicarová"

sem, světlý krásou postav, které jim jdou, -
ale stemnělý jich utopením. Více, než která
& vaše práce se mi tato řada visí, jasné
a více rámon-

Manám Whitmanovy „Výhledy demokracie“
chtla jsem více málo od něho, dosud, - a nevím
dobře, které stadium vašeho vývoje rezonova
lo při této přednášce. Ale rozhodně v něm
musí být sympatiie pro vrach a hnutí cel-
ku, - lidu - Myslím se? - -

Jestě něco mi připadá: Rozumím teď oním
pouhým gnostikům, - tomu Kércova a Fiksgar-
na, - o nichž jste jednou mluvil. Totiž také:
že je v sociálním životě vyvinuto tolik, co
je patrné na postřech, které jsem měla jen
jako činitele v ústavu, a ne ve výstupu. Co,
ve mně v osobních spárech bylo naznačeno, stop
předemnou, já jich již nechtím, - pozoruj, jen,
jak se utváří mimo mně, - a připadá mi, že je to
přádné ve mně - Kércova - -

Musím Vám jen ještě říci, že vše, co mi píše,
má kouř, - napsat mi, co by mi bylo lhostejným
A nevíte ani, jak jsem Vám vděčná za sdělení
o vašich problémech a pláncích.
Lidmi váš přátelsky
Anna Fishmanová

V Berlíně 8. III. 1904

W Bayreuther Str. 37 Gartenhaus

Milý příteli,

pokoušela jsem se těchto dní o to, shrnouti
zkušenosti, jež se udály v mém nitru vlivem
ciziny, chtěla jsem si je více vytknouti a
popsati. A tu mi připadalo, že se mně píše
vše, čemu jsem říkala „severní“, - že totiž nechtím
tě otázky: „Žij svůj život, svůj pravý život“
a že se mi nezdá život tím vzdáleným
tajným životem, který je někde, kde se
jsem já, - - ale co snad přijde a zač třeba čeka-
ti. Myslila jsem, že jsem úplně přijala si-
rotnost a plátnost přítomných dnů, které chci
boj a napjati všech svých sil, - že nemim o j-
ných možnostech, že na mně nepůsobí já a
reálnost jiných existenci dojmů, v němž
se mi sidiřpadost & jich krásy s bolest-
nou otázkou, vlastně konfalym vytknutím nad
tím, že všechno mé chutí je mané a slyšeni-

To jsem konstatovala. Ale bylo to, jako bych
tím byla znovu k životu zavolala zřehna-
ně bolesti. Páshly a mucily mě, a ještě se ne-
stisila kůže, již daly vzniknout ve mně, - a je
nejsmutnější, že mě svírá pocit, jak je vše sly-
šení a pochybení, co činím. A při tom
jsem poznala, že na svých cestách za vlast-
ním individuálním rozvojem jsem ztratila
přímý pohled v duše jiných, porozumění
pro ně, lásku k jejich zájmům. A dříve přece,
jsem mívala k nim volný ^{prů-}stup a přímý
vztah. Jsou tak slabá, ta pouta, již mě váží k
životu a vnitřku, - mívám strach, že se náhle
přetrhnou, že přestane proud, jenž jde mezi
mnou a tím, co je mimo mě, - a stane
me naproti sobě ve vsi nepokrytosti svého ne-
přátelství; - že podlehnou v boji s tou vernou
mocí, která je mimo moje já...

Oh, jsou to všechno přiznání, vim, - to již

vlastně ani nejsou čiré křivky, - jsou to jich stíny,
přiznání, jízdy duchové, - a přece - cítím, jak je mi
vše nepřátelské a někdy mám pocit, předtuchou,
vícem představu, že je mi čekati rozhodný
okamžik, v němž život se mi pomstí -

Pomstí? - A proč?

To nevím. Ale přece - přijde chvíle, v níž vyvedou
všechno nepřátelství vnitřka vůči mně a když snad
se mi blestem ozdrní, co znamená ta jeho le-
dová ironie, to jeho nepřátelství vůči mně -

V takových smutných náladách slyš hodiny
a dny. Mluvila všechna bolest, již jindy mlčí
ve mně, - vzpomínala jsem bolesti, jejich stopa
zmrkla v mé duši a které v ní zanechaly jen
mlčí body. U těch jsem prodlévala, nejděle, ce-
kala jsem na nějaký záchrán, stopa pablské života.
Ale nešel, - a ve mně zstával úžas, ba děs nad
tím, že snad otupel můj cit. Stámy, již praskly,
a vyschli zdroje, stracené vyřky a udusené písně,

tak mně připadají ty moje domluvířší smutky

Ale v některých chvílích jsem zapomínala na to všechno: v chvílích, které jsem venovala celbě Browninga. Jako zjevení na mne působí jeho poesie. Jdu dál a dále v jejich rázadách, nádhrou jejich květů a slunci, a cítím otáčku, jak je to možno, že teprve nyní poznávám ty divy. Že tolik času přešlo, a já jsem nevkročila v magický svět té duše dosud, že dosud mi nic od srdce a její morální nekonečnosti, - jak píší. Mjásná nevy-slovená síla ve mně představá poesie tak krásných smů a tak silného, vněšeného, citové hlubokého, čistého a pravého životy, poesie, že dá mi duši vysvětlení a odpovědi. A zde je ta poesie - - -

Zůstám v Berlíně snad do konce tohoto měsíce. Smím se těšit, že dostanu sem ještě písmo od vás. Váš nezájem historiošů, - či vlastně, jejich neschopnost někdy přeci mi jmenů na adrese. Přemýšlám se, prosím-li vás, abyste tuto (a jin) napsal jiným písmem, třeba "elitním". Zastahám tím asi i do- celá privátní záležitost, - ale musím a končím tak list, ac- to mně nikterak ideál zakončení -

Přátelsky váš zdraví

A. Fischerová.

Praha, Taborská 43
19. II. 1904

V Praze 23. dubna 1905
Taborská, ul. 43.

Vážený příteli,

dovolte mi, abych vám vyslovila velký dík za krásnou přednášku, která mně přinesla tolik světla pro mé mlhavé rozteky a myšlenky. Otázka po poměru subjektu a zákonu krásy, která rozumně-li jsem dobře, byla osobu Vaší přednášky, mi je tolik blízká a spůsobila mi již mnoho bolesti a neklidu. V historii mělo by, (prominěte mi, mluvím-li o sobě tak nesmírně důležitě) byly fase, kdy jsem

vůbec neviděla této otázky, kdy má být
 téměř apriorní tvardou, že umělecké
 dílo - a hlavně literatura - není než vý-
 razem boji, utrpení a vítězství duše.
 Viděla jsem v umění pravdu a jen
 pravdu nitra, měla jsem jeho hod-
 notu vlastně jen psychologicky a milo-
 vala jsem je tím více, čím více z mých
 osobních smutků a starostí mne z něho
 pozdravovalo. Byla to jakási hypertrofní
 subjektivita, vim to, - ale cítila jsem
 také silně a bolestně svou odlišnost ze
 jen od lidí, ale vůbec od všech norm
 a své vyloučení ze všech uznávaných hod-

not, že jsem se téměř rozfale ohlížela po
 světle. Snad není správné, číst na umě-
 ní světlo a rozřešení osobních vnitřních
 sporů; snad to je nebo má být úkolem a
 významem styku s lidmi. Snad by bylo
 větší možností harmonie v umění, kdyby
 si lidé dovedli dávat světlo, kdyby se
 duševně vzájemně nenasurovali tmou.
 Mluvíme hrozně nejasně, promítně nám,
 že dávat své myšlenky v takové for-
 mě, ab přesahují často naše síly, formu
 lovat, řídit v jasný, pevný tvar, ve
 výstředně, prozřetelně, a světlo skrátka
 krystalické slovo všechno co cítím a vim.

LA 1775100210

tak mi připadají ty moje domluvenší smutky
Ale v některých - 107. -

Mily

LA 1775100211

Chci jen říci tolik, že i v takovém příliš
psychologickém pojmání umění je zane-
ven uznání jeho vysoké moci: moci,
dávat posvěcení a zvěnění. Je mi, jako by
ze slonů umění padala svatozář na cily
a myšlenky, na celý život, - a jako by
celý ten život, i se svým věčením,
se všemi hmotinami, i se vším, co teprve
nyní se uvědomujeme, se vším osobním
které bylo pokládáno za neumělecké,
jako by chtěl být uznán a přijat
v čarovných radách umění.

Největší vliv na změnu mého názoru
o nutnosti svadlem v umění měla
právě, lektura anglické poesie, - hlavně
některých básní Keatsových. Zde jsem

Páho, Táborští 43
14. 5. 1904

27. 5. 1904

Mily přáteli

Přála bych si, aby Vás zastihl čas tento
listek. Přemýšlela bych s Vámi, jak
náda, než odjedem - nemim však, byde-
li tak možno spátě týden, - nejvýš
snad o pár dní dříve. - Dostanu-li od
Vás správu, že jste v Praze, - přišla bych
testo čtvrtě nebo v půlce, trochu později
než obvykle, - jeli Vám tak vhod. -

S pozdravem

A. Fischerová

Omluvte laskavě formu, - píše na rychlo.

LA : 17 / 75 : 0 - 12

fyzické
že to
mne
covat.
- Ne-
musí
s mand-
al?) u-
opera-
ni-
u-
si
m
kde
co,
ic-
ky-
y-

Praha, Táborská 43

19. II. 1964

Vážený páně,

upřímně Vám děkuji za slova, jež jste mi psal. -
Usvětlá z nich však, že si mou chorobu předsta-
vujete mnohem vážněji, než skutečně jest. Byla
snad stylisace mého listku toho příčinou? Snad
to nešťastné slovo „operace“? To vzbuzuje snad
až příliš hrozná představy, které se bohudíle
nehodí na můj případ. A teď je k tomu ještě
odložena, na dost nemožno, - protože jsou i
mezi ophthalmology dokonce humani lidé,
kteří věří více v spásu různými vodickami
a tinkturami než v spásu ocelí. Myslim
si, že práce bude nutno radikálnější zákro-
čení, - ne-li nyní, tedy později, - ale přijímám
ráda méněší způsob léčení, protože píšu

práce jsou mnohem méně nepříjemnosti. Nerylucii
je mi na několik dní ze styku s kuttin-
ním a mylenkovým systémem, - a nepůsobí bole-
stí. Memila je snad celá ta věc, - ale ne
várná, - opravdu pravie várná.

Promínte, že o ni vůbec tolik piši. Jsem
tentokrát asi v té míře příliš rozvládná ja-
ko jsem snad byla příliš lakonická při
zmienci o ni v posledním listku.

Je tedy dost pravděpodobno, že za u-
dlouho odjedu na venkov. Do 28. t. m.
zde ~~zde~~ jistě ještě zůstám, - nepiši
do posledního. Pak budu v Novém
Městě nad Metují, - alespoň se takto plá-
ně již skoro rozhodnutou věcí. Mní však vykon-
čur, že bych pro pomal čas zajela finant.
Čekám mnoho od venkova. Těším se

na jeho hlíd, kterým prolívá vědy celou svou
bytostí jako chladivým vonným proudem.
Po všem tom nahjeti, po střídavých dojmech,
po ~~experimentech~~ vlastně ^{svých} ~~experimentech~~
letosního roku, po tom všem jsem tak znavena
a toužím po tichu, po jeho vlnách, po jeho
vlně, - toužím po dalekých perspektivách, ven z
těch kamenných hradeb horkých nízkých měst,
a po pohledu na široce rozlehlou klenbu let-
ního nebe, které se jme nad krajinou
široce a volně. Chci z něj vidět víc, než ty
úseky rozpjaté nad stomy města. Vyprávě
přítis lékařé a přítis posmívání o nádherné
létě, která je venku, daleko, krásná, nespou-
taná - Medvedu si jí ani představit, mi
nevý se medvedou napnout při myšlence
na ni, ale vím, že se vrátím, že je ~~ok-
bi~~
bi, že se má duše v ni ponořit, těkává a
říznout.

Ojádte asi v nebláskách dušech, ale doufám, že Vás
ještě zastihne můj listek včas.
Přeji Vám pro předání rozloučení a pozdravů
Váš upřímně.

A. F.

Praha 12. V. 1904

24. 1. 17. 7. 5. 1. 0. 1. 0

Nové Město nad Metují
29. VIII. 1904

Milý příteli,

celé mě já mě připadá prolnuto svěsti a vřít-
nosti rukova. Thaci se mi někdy na mysl vřít
smutně, churavě, plé představy a vidiny, které mě
trápivaly v dusnu a sezení města, - ale jsem vůči
nim klidna, neúčastna, jako by ke mně vůbec
ani nepatřily. Z rozhledu po širom kraji, z ta-
jemných kouzelných symfonií tekoucích vod a
sunících lesů, ze zeleně, proslacení nádhrou
dalekého slunce, - ba i z těch jemných bohat-
rých odstínů listů, jimiž se obléávil podzim, -
z toho všeho přišlo tolik světla, tolik jasů
do mého. Mě představy nabýly křivosti a pla-
stičky, čím se zase spojily se skutečností,
a ta je pro mě jako léčivý prostředek. Zdá
se mi, že můj pověr a mějším cítilím se

nejaké měří: kdežto se mi dříve jevila skutečnost
tak chladnou a nepřátelskou, že jsem se utíkala
od ní k svým představám, nalézám v ní
nyní mnohdy korektiv a úlevu před pro-
boje nitra, v nichž se střetnou všechny ne-
srovnalosti mého života přirodní elemen-
tární silou. Nejsou nijak přeměněny na venek,
zdá se mi často, že jsem vůbec jedním člověkem
jež o nich ví, - a že je ostatní lidé buď
více netuší nebo alespoň plně nedocínají.
Trpím jistě tolik, protože jsem vše v pravě
podstatě, bez koncesí a kompromisů, bez
oslabení, v němž společnost přijímá pojmy.
Jsou propastně rozdíl mezi tím, co se oby-
čejně bere za jejich obsah a který já jim
dávám. V této sensibilitě je snad moje bo-
hatství, - ale také zdroj velkých bolestí. A bo-
lesti se vždy vzpružujících, stimulačních,

něžně umlčujících, dusivých. Měkdy se snad přelévají
v energii, - přelévají vlastní měří práve slovo-
maskují se hodi lépe. Dovedu se snad ponorit
v intenzivní práci, abych je ohlušila, - ale při
tom cítím, že nejsou prameny této činnosti, ne-
dávají jí síly, ale vymáhají ji, aby dříve by-
la ovládnuta, - třeba narkotisována, - nějakým
novým rájmem. Písaři tedy jen nepřímě, dle
omámení. Nevím, zda mohou být zdroji umě-
lecké činnosti. Předložila jsem si tu otázku také,
když jsem byla v "Irene" passus o bolesti, která
je vzpruhou činnosti, - a práve té nejvyšší. Mám
při tom myslit na úsilí organisovat tuto bolest? V tom
bych viděla její význam pro umění kač éfoxiv. Dalo
z ní postat jako v pohádkách a myttech květiny
z křupějící prohté korve. - Ale v některých smutku
nemí možno takové vyrovnání, zůstává zde jen
jejich zenucí síla, - nepřipouštějí vykoupení -

Jen chvílemi citim tento rozdíl zcela jasně. Měly by
mne připadat násilivěji. Zvláště když myslím na
to, co říká Nietzsche o apollinském životě v umě-
ní. Vždyť jsem je umělecké dílo (či to platí pouze
o tragedii) krásnou visí, jež má uchvátit od roubal-
ství - Kapomnerim, opiatek. Duše je vyřícována k
letu, protože ví, že se nesmí svými proutky do-
stát jen. - A jsem nepochytila správně? -

Myšlím mnoho na problem kultury, a nemůžu
šit. Dávám svými slovy silu protestu proti všem
mohoucnostem moderním, který v mně žije. Je -
cítit jste s mým steskem po vlně coš chorobného.
Byla jsem předurčena, - ano, - ale jen chvílemi.
Miluji přírodu, ale ne, protože dovoluje útek od
vlastního já, - a také ne jako náhradou lidí a
žít. Dvěla se mi v ní volněji, - ~~to~~ dáva mi mno-
ho krásných sensací, je pramenem života - vedle
jinych, jít na lásku k ní nezvládnout.

14. 10. pání vstane zde, - 15. budu v Praze.
Doufám, že tímto dopisem nekončím ještě naši krás-
nou korespondenci. Mám na mysli ještě mnoho věc-
í, které bych si vždycky ze mnou hrál, - na schůzku s vámi. Sna-
žte se se mnou setkat v Praze.

Zdraví Vás
Anna Fischerová

Anna Fischerová

Praha
26. 8. 1904

V Praze 25. 8. 1904.

Milý příteli,

myslím tímto, prostředím své myšlenky. Je mi jako-
bych se divala otevřenou branou do kraje, jež se
mi prostírá, který mne láká, protože je daleký, strý.
neznamy. Ale při tom citím, že přijdu kolem, že za brá-
nu nevykročím. To znamená, že asi nepůjdu do ciziny, že
zůstanu v tichosti. Bopim se říci si to zcela určitě a roz-
hodně, - neboť má láska se mi pale ukazuje všechny kon-
silence takového postřehnutí a zároveň líčí všechny mož-
nosti a dary kulturnějšího prostředí, snad až příliš krás-
né, v pohádkových barvách. Ale přece jen je mnoho prav-
dy ve všem, co říká. Vždyť citím, že je mi uměle-
ckými všeho skoro, čímž mne naučil pobyt v cizině, mám
li se vpravit do zdejších poměrů. Uplněji, diferenciovaně,
si životní života jsem tam poznala, - takový, který mi pán

milý příteli -
je to jen
to mám
ale jsem
dávám
všechno
dělám
a. a.

je. Tamany se - nadhodm je
práci, v její středu stojí má
člen. Můžete oti? - Uhodla jsem?

vlastně hádat -- ? - -

Nad větami Baskincové mně často připadalo,
že psala své "dokumenty" proto, že nemohla
vlít obsah své duše v umělecké dílo. Příliš byla
spojena s vším, co o sobě říká, než aby se
mohla postavit mimo a nad to, než aby
nějaký cit, nějakou myšlenku dovedla vyjmut
z celku, učinit ji osou krystalu. Zachycen-
je přesně výchovný své duše, klade je vedle
sebe, neserazuje je, dle vztahu k nějakým i-
deám. Snaží-li se říci o sobě hluou pravdu,
přisobí to na mne dojmem, jako by sama nevě-
děla, v čem hledat vlastní charakteristikou, ab
nechtěla, aby snad zamčením některého rysu
dala o sobě vzniknout nepravým obrazům. Odkde
ka je za vším, co říká, chce odpověd na všechny
v životě nevyslovené bolesti a záhady, a pít si jím
někdy, že čeka své pravdy v umění -
Přeji Vám, aby Vás brzy přestal trápit Vás
tím, nich - z povrchu, nervos, - a těším se, že
mi po svém návratu řeknete ještě více o svých
plánech.
S pozdravem
A. Fischerová

Praha 13. VII. 1904

Milý příteli,

tento listek Vás má připravit, resp. vysvětlit
příští knihu, kterou Vám dedikuji úplně ne-
známá literární veličina. Ta kniha, je vel-
mi rationalistická, velmi demokratická, má vi-
lec mnoho vlastností, které máte pramálo v lásce.
Ale protože je přes sto let stará, snad ji oměr-
ně. Chvilmi mám pocit, že jsem spáchala
skutečnou literární hříchu, (škoda! teď již zase
slučuji v jediný celek svůj skutečný a
svůj pseudonymní subjekt), ale jindy
mívám slova itechy pro své rozsáhlé
literární já, které je nad tím velmi
nestátně. To pak bývají velmi živé dialo-

mí nespokojení, - Rd
se hledám v to jin
o své své to
frelilologie a pod. po
snad vůbec energii,
se nemine než je
spisovněm sdělit v
da se psát, - teď roze-
tomu "boží věstnost".
jak mám v úmyslu, -
- to je práce jen pro
vyfocení mi to od a
jinam. - Ale poznám, a
ji Vás jít, raději bych psala
nicméně je vše krásy. - Vaši
to maminka pro mě celou
ale jsem také rozervaná a v
dívčím lorum! Smím Vás to
všechno - to zase na mě,
dohled do Klementina? -
se. Všechno Vše o to. A.